Spedizione in abbonamento postale — Poštnina plačana v gotovini

Leto XXIII., št. 109 — Ljubljana, petek 14. maja 1943-XXI — Cena cent. 80

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-22. 31-23. 31-24
Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-25. 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštnočekovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti. Corr. Post. No 11-3118
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kr. Italije in inozemstva ima Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Lir 18.— za inozemstvo vključno „Ponedeljkom Jutrom" Lir 36.50.
Uredništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica štev. 5, telefon štev. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Po 35 mesecih junaške borbe v Afriki

Italijanska I. armija je po porabi streliva, ko je ostala brez oskrbe in se do zadnjega trenutka hrabro upirala, prenehala na Ducejev ukaz bojevanje

Glavni štab italijanskih Oboroženih sil je objavil 14. maja naslednje 1083. vojno poročilo:

I. Italijanska armija, ki ji je bila dodeljena čast zadnjega odpora Osi na afriških tleh, je davi na ukaz Duceja prenehala bojevanje.

Podvržena osredotočenemu in neprestanemu pritisku vseh angleško-ameriških kopninskih in letalskih sil se je izčrpavši strelivo in brez vsake oskrbe še včeraj vrlo upirala sovražnemu pritisku samo s hrabrostjo svoje pehote.

Tako je končana bitka za Afriko, ki je trajala z menjajočo se srečo 35 mesecev. V zadnjih bojih, v katerih so se vsi naši oddelki ramo ob rami z nemškimi bili v odličnem duhu tovariškega tekmovanja, so se topništvo vseh vrst, izvidniški oddelki, oklopniki in lahka konjica »Lodi«, kakor vedno, sijajno izkazali.

Junaško zadržanje naših vojakov, ki so pod vodstvom maršala Italije Giovannija Messeja v dolgi bitki izvedli vse naložene jim naloge ter pridobili novo slavo svojim zastavam, je zopet s krvjo in žrtvami posvetilo gotovost bodočnosti Naroda v Afriki.

Plemenit ukrep vojvodinje d'Aosta vdove

Rim, 12. maja. Nj. Vis. vojvodinja D'Aosta vdova je namenila donos pokojnine Savojskega vojaškega reda za podpore potrebne družine letalcev z letališča v Merni (Gorizia).

Odlikovanje Messine

Messina, 14. maja. s. Danes je bil tu obred predaje častnega znaka »Vojne pohabljenke mestu Messina«. Slovesnosti so prisostvovale mestne oblasti ter fašistične in bojevniške organizacije. Državni svetnik prof. Felician Lepore, veliki pohabljenec in večkratni odlikovanec za hrabrost, ki je zastopal predsednika Zveze pohabljencev, je izročil mestu pozdrav italijanskih vojnih pohabljencev. Obred je bil izvršen v pritlični dvorani mestne hiše med sovražnim obstreljevanjem, ki je vrglo s tečajev nekoliko vrat. Zadržanje udeležencev slavnosti je bilo veličastno ter je omogočilo tovarišu Leporeju po pozdravu Kralju in Duceju, ki ga je odredil Zvezni tajnik med navdušenim odobravanjem, proslaviti duha požrtvovalnosti sicilskega prebivalstva, ki pod ustrahovalnimi akcijami sovražnika brez bojazni brusi orožje in duše za odpor. Besede velikega pohabljenca, ki je prišel iz mučeniškega mesta Napolija, so izzvale visoke dokaze vere. Po predaji listine je komisar prefekture državni svetnik Catalani v imenu mesta obnovil prisego vere in odpora po zgledu žrtev pohabljencev Italije.

Švedsko občudovanje odpornosti italijanskega naroda

Stockholm, 14. maja. s. Rimski dopisnik »Svenske Dagebladet« naglaša danes ganljivo občudovanje vsega italijanskega naroda za vrli in junaški odpor italijanskih čet v Tuniziji, dasi so boji potekali v tako neugodnem številčnem razmerju in v nesorazmerju oborožitve, da so se morali končati z uspehom za sovražnika. Dopisnik pripominja, da se v srcih Italijanov vzbude čustva in skoraj mistični in verski ideali, ki se ne dajo meriti z običajnim merilom, kadarkoli gre za Afriko. »Afriška bolezen«, o kateri je pred dnevi govoril Duce, je še silneje narasla, namestu da bi se zmanjšala, ko je italijanski narod zvedel, da je afriške predmostje začasno izgubljeno.

Italijanski narod, zaključuje list, ima moralno pravico do afriške zemlje, naj se vojna zaključi kakorkoli. Zavest te pravice se ojačuje v duši Italijanov s krvjo njihovih sinov, ki je bila prelita na afriški celini.

Počastitev 1. armade po radiu

Rim, 13. maja. s. Drevi ob 21. bodo postaje EIAR-ja oddajale poseben junaški prvi armadi posvečen program.

Minister Acerbo na obisku v Berlinu

Berlin, 12. maja. s. Te dni se je mudil v Berlinu minister Giacomo Acerbo ter se udeležil v svojstvu predsednika mednarodnega poljedelskega zavoda 7. zasedanja mednarodnega središča za gozdarstvo. Zasedanja so se udeležile delegacije številnih drugih evropskih držav.

Med svojim bivanjem v nemškem glavnem mestu se je minister razgovarjal s finančni mministrom Schwerin von Crosighom, z nemškim gospodarskim ministrom Funkom, z državnim podtajnikom zunanjega ministrstva von Steengrachtom in s podtajnikom poljedelskega ministrstva Backejem.

Dvajset let železniške Milice

Rim, 12. maja. s. Železniška Milica je davi proslavila 20letnico svoje ustanovitve, ki je 20-letnica neprekinjenega discipliniranega in tihega žrtvovanja polnega dela. Ob tej priliki so se zbrali v Rimu prapori železniških legij, ki so bili sprejeti s predpisanimi častmi. Minister za promet in šef glavnega stana Milice sta pregledala na trgu Adolfa Hitlerja legijo in kohorto fašističnih železničarjev in izpričala popolno vzajemnost med delavci in borci Italije v tem zgodovinskem trenutku. Vojaški kaplan je opravil mašo zadušnico za padle pod zastavami.

Po izročilu odlikovanj za vojaško in civilno hrabrost in zaslužnih izpričeval z nagradami ustanove »Luigi Razza« so oficirji odšli k poveljniku Milice ter se poklonili v svetišču padlih legionarjev. General Galbiati je nato sklical k raportu poveljnika legije in službene šefe železnice, katerim je izrazil svoje popolno zadovoljstvo spričo mogočnega dela, ki je bilo opravljeno v preteklem dvanajstletju. Dal je navodila za bodoče delovanje in izjavil, da je prepričan, da bo vera legionarjev v vsaki okoliščini odločilen činitelj. Raport se je zaključil s pozdravom Duceja. Ob 13.55 je poveljnik specialne Milice general Raffaldi po radiu pozdravil vse železniške črne srajce.

Visoko odlikovanje maršala Antonesca

Bukarešta, 12. maja. s. Komentirajoč velik politični in vojaški pomen odlikovanja maršala Antonesca z velikim križem Savojskega vojaškega reda prikazuje »Cuventul« zgodovino reda, ki ga je ustanovil Vittorio Emanuele I., in piše, da se čutijo vsi Rumuni, ki se borijo za dobro svoje države počaščeni s častjo, ki jo je Kralj in Cesar Vittorio Emanuele III. podelil maršalu Antonescu.

Generalni direktor DNB v Rimu

Rim, 12. maja s. V Rim je prispel generalni direktor nemške poluradne agencije dr. Albrecht. Davi je obiskal agencijo Stefani in navezal stike s predsednikom in direktorjem, s katerima se je razgovarjal o vprašanjih, dočočih se sodelovanja med obena ustanovama. V prihodnjih dneh bo imel številne razgovore z voditelji novinarstva.

Zatiranje terorističnih elementov v Sofiji

Sofija, 12. maja s. Sofijska policija je danes dosegla nov uspeh v akciji pri odkrivanju zarotniških elementov, ki terorizirajo že nekaj časa glavno mesto. Dva agenta, ki sta bila v službi na periferiji Sofije, sta opazila popoldne tri sumljive osebe, dva moška in žensko, ki so stopile v neko hišo. Policijska agenta sta potrkala na vrata. toda sprejeta sta bila z revolverskimi streli. Oddelek vojakov, ki je šel tedaj mimo po cesti, je pritekel na pomoč in popolnoma blokiral hišo. Obleganje je trajalo nad eno uro z izmenjavo strelov med vojaki in teroristi. Končno so bila vrata vdrta in v hiši so našli enega izmed teroristov mrtvega, žensko pa nepoškodovano. Ubiti je bil spoznan kot komunist, ki je bil že obsojen v odsotnosti na smrt. Tudi ženska je bila komunistka Oba sta imela ponarejene osebne izkaznice. Tretjemu teroristu je na skrivnosten način uspelo pobegniti. Ves okraj je blokiran in policija preiskuje vse hiše Po prvih obvestilih se zdi da ti trije teroristi pripadajo obširni teroristični organizaciji, ki že nekaj mesecev opravlja umore političnih osebnosti. Policija nadaljuje svojo preiskavo in je možno, da bodo vsi krivci kmalu odkriti. Preiskave so tudi na deželi.

Odbiti sovjetski napadi ob Kubanu in Lisičansku

Na tuniškem obalnem gorovju se odpor osnih čet nadaljuje

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 14. maja. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na tuniškem mostišču so se nemško-italijanske čete borile tudi včeraj z največjo silovitostjo proti sovražniku, ki je z nadmočnimi silami napadal čelno in v hrbet. Po izčrpanju zadnje municije in uničenju vsega vojnega orožja je bil v glavnih odsekih južne fronte odpor ustavljen, nasprotno pa na tuniškem obalnem gorovju posamezne bojne skupine, v kolikor še razpolagajo z municijo, nadaljujejo odpor v vzornem izpolnjevanju vojaške dolžnosti.

Na vzhodni fronti so bili sovražni napadi na kubanskem mostišču in severno od Lisičanska odbiti. Letalstvo je pred fronto in v sovražnem zaledju napadlo številna zbirališča čet in važne železniške naprave. Na Severnem morju so nemški lovci potopili tovorno ladjo s 3000 br. reg. tonami in zažgali sovražni brzi čoln.

Britanska bojna letala so v noči na 13. maja hudo napadla zapadno nemško ozemlje. Prebivalstvo je imelo izgube. V nekaj krajih, predvsem na mestnem ozemlju Duisburga, so rušilne in zažigalne bombe povzročile znatno škodo. Po dosedanjih podatkih so nočni lovci in protiletalsko topništvo sestrelili 33 napadajočih letal, predvsem štirimotornih bombnikov.

Močni oddelki nemških brzih bojnih letal so prodrli včeraj podnevi dvakrat do vzhodne angleške obale in so bombardirali naprave mesta Lowestoft in stražne čolne pred obalo. Vsa letala so se vrnila na svoja oporišča.

Hude sovjetske izgube ob Kubanu

Berlin, 12. maja. s. V odseku kubanskega mostišča so bile včeraj borbe krajevne važnosti, ki se jih lahko smatra za posledico ofenzive, katero so Sovjeti prejšnji dan sprožili proti vzhodnemu krilu tega odseka. Začasen vdor sovražnika v področje Krimske je imel za posledico skrajne hude izgube za boljševike. Izgubili so v zadnjih 12 dneh okrog 30.000 mož, ki so padli ali biti ujeti, kakor tudi 200 tankov, ki so bili uničeni ali hudo poškodovani. — Ni mogoče še preceniti število ujetnikov in količino zajetega orožja, ki pa mora biti ogromno.

Nenaden napad na vzhodno obalo Anglije

Berlin, 12. maja. s. Nemška brza letala so nenadoma včeraj zjutraj preletela nad obalo vzhodne Anglije in iz nižine napadla sovražne stražne ladje. Dve edinici sta bili zadeti v polno, vsaka z eno bombo, ostale bombe so padle, kakor je bilo mogoče opazovati, v bližini mnogih drugih edinic. Medtem ko je bila večina nemških letal zaposlena v borbi s stražnimi ladjami, so se ostala letala vrgla proti vojaškim objektom v Lowesteftu. Uspelo jim je med drugim zadeti učinkovito z letalskim orožjem tovorni vlak v bližini mesta. Vsa nemška letala so se zopet vrnila na oporišča. Na področju Rokavskega preliva ni bilo nobenega važnejšega sovražnega napada.

Slavna smrt kapitana pilota Colomba Pierina

Rim, 12. maja s. Pri preizkušanju novega vojaškega letala se je ponesrečil in našel slavno smrt na svojem borbenem mestu kapitan-pilot Pierino Colombo.

Kapitan-pilot Pierino Colombo je bil rojen v Vedanu 8. julija 1902. Pod orožje je bil poklican v septembru 1921 ter dodeljen na svojo prošnjo pilotski šoli, kjer si je pridobil diplomo vojaškega pilota na letališču Ponte Sanpietro v septembru 1923. Zaradi svojih izrednih sposobnosti je bil dodeljen prvi jati lovcev, ko so se k veteranom iz vojne 1914/18 že pridružile nove vrste mladih. Ko je spopolnil svoj oddelek, je služil v kolonialnem letalstvu in se udeležil vojaških operacij za zopetno osvojitev libijskega zaledja. Ko se je zopet vrnil v Italijo, je bil zaradi svojih odličnih pilotskih sposobnosti dodeljen brzemu oddelku Desenzana ob Gardi, ki je osvojil Italiji velike uspehe v brzini. Leta 1930 in 1932, se je udeležil mednarodnih letalskih prireditev v Ameriki in Švici, kjer se je izkazal s svojimi pilotskimi sposobnostmi za ugled kril Italije.

Dne 5. 11. 1937 je napredoval zaradi izrednih zaslug v podporočnika in bil dodeljen 50. napadalni jati. Kmalu nato je prosil, naj ga pošljejo v vojno v Španijo, kjer je znova potrdil svoje izredne sposobnosti ne samo kot pilot, temveč tudi kot vnet borec. Po vojni zaslugi je napredoval v poročnika in se udeležil tudi sedanje vojne na grško-jugoslovanski fronti ter si pridobil dve odlikovanji za vojaško hrabrost.

Kot izredno izkušen pilot je v letalskih krogih zasluženo slovel. Bil je izredno izvežban instruktor v akrobacijah ter je mnoga leta skrbel za vežbanje mladih pilotov, katerim je vlil svojo hrabrost in svoje neizčrpno navdušenje. Od 20. septembra 1941 je bil pilot-kolavdator ter je postavil v službo Domovine do najvišje žrtve svojo strast in neprimerljivo spretnost. Bil je odlikovan z dvema srebrnima kolajnama in z dvema vojnima križema za vojaško hrabrost.

Iz „Odredbenega lista" PNF

Slavno padli hierarhi — Imenovanje zveznih tajnikov — Novi predsednik Dopolavora — Obred pri izmenjavi straže

Rim, 12. maja. s. »Odredbeni list« PNF objavlja:

V izvrševanju svoje dolžnosti Italijanov in fašistov so junaško padli v borbi **Giuseppe Avenanti**, prefekt Kraljevine, ranjeni skvadrist, bivši zvezni tajnik; **Gino Fanutti**, šef glavnega stana zveznega poveljništva GILa v Aosti; **Giuseppe Florani**, zvezni inspektor iz Trenta; **Alfiero Mattoccia**, član direktorija fašija v Roccamassimi; **Giovanni Locatelli**, šef skupine fašija v Grassubiju (Bergamo).

Stranka, kateri so zvesto in pošteno služili, dviga prapore v ponosni poklon na njih spomin.

Izmenjava straže se ne bo več vršila v gledališčih in zveznih dvoranah ob navzočnosti zastopnikov oblasti. Izmenjava straže se bo izvršila pred svetiščem padlih. Navzočni bodo: prefekt, zvezni direktorij, direktorij fašija, en zastopnik družin padlih fašistov, en zastopnik družin padlih v vojni, pohabljenci in ranjenci ter oddelek bobnarjev GILa. Pred to postrojitvijo in sredi nje bo odhajajoči zvezni tajnik, ki bo pozdravil Duceja, izročil novemu zveznemu tajniku svoje posle. Novi zvezni tajnik bo sprejel posle ter bo ponovno pozdravil Duceja. Oba zvezna tajnika bosta položila lovorjev venec pred svetišče. Poklonitev bo spremljalo bobnanje. Izrečen ne bo noben govor.

Imenovanje zveznih tajnikov

Imenovani so za zvezne tajnike v Milanu **Antonio Aghemo** iz Visceglia, rojen 1903, vpisan v PNF od 30. 3. 1919, skvadrist, član direktorija fašija v Milanu, podtajnik fašističnih sindikatov v Milanu, generalni tajnik zveze poljedelskih devalcev v Milanu, poročnik bersaljerov, prostovoljec v Italijanski Vzhodni Afriki in v sedanji vojni Odlikovan za vojaško hrabrost in član narodnega direktorija.

Za zveznega podtajnika v Milanu **Guliano Magnoni**, rojen v Milanu leta 1915, vpisan v PNF od leta 1937, prihajajoč iz mladinskih organizacij, vojni prostovoljec v Severni Afriki, ranjen pohabljenec in vojni invalid, odlikovan s srebrno kolajno za vojaško hrabrost, doktor političnih ved in bivši narodni inspektor GUFa.

V Benetkah **Alessandro Bonamici**, rojen v Albaredo d'Adige leta 1903, vpisin v Stranko od l. 1920, skvadrist, major bersaljerov, prostovoljec v italijanski Vzhodni Afriki, bivši zvezni tajnik v Veroni in bivši generalni podpoveljnik GILa, inspektor PNF.

V Goriziji **Antonio Deste**, rojen v Trstu 1909, vpisan v PNF od 23. 3. 1928, prihajajoč iz mladinskih organizacij, vojni prostovoljec v Španiji in v sedanji vojni, odlikovan z bronasto kolajno za vojaško hrabrost, doktor gospodarskih in trgovinskih ved, bivši podtajnik GUFa.

V Siracusi **Giangiacomo Fogaccia**, rojen v Milanu leta 1899, vpisan v PNF od 23. 8. 1922, skvadrist, konzul Milice, bojevnik v vojni 1915—1918 in v sedanji vojni, bivši zvezni tajnik v Misurati in Novari ter komisar fašija na Krfu.

V Beneventu **Enrico Marinaro**, rojen v Beneventu leta 1896, vpsan v PNF od 11. 10. 1922, višji oficir Kr. vojske in Milice, bojevnik v vojni 1915—1918 in v sedanji vojni, odlikovan z dvema bronastima kolajnama in zdvema vojnima križema za vojaško hrabrost, doktor prava in gospodarskih ved, bivši zvezni podtajnik.

V Vercelliju **Chiarissimo Quaglio**, rojen v San Urbano d'Este leta 1908, prostovoljno v španski vojni, kjer je bil ranjen, prostovoljec v sedanji vojni, odlikovan z dvema bronastima kolajnama za vojaško hrabrost, bivši zvezni tajnik v Ragusi, doktor prava in gospodarskih ter sindikalnih ved.

V Rimu **Alessandro Ratti**, rojen v Neaplju l. 1905., vpisan v stranko od leta 1920., skvadrist, prostovoljec v Italijanski Vzhodni Afriki in v sedanji vojni, odlikovan s srebrno kolajno za vojaško hrabrost, sedanji zvezi inspektor v Rimu, doktor medicine.

V Bresciji **Vittore Tattara**, rojen v Bassano Grappa leta 1897. Vpisan v PNF od leta 1920., ranjen fašist, bojevnik v vojni 1915-18, prostovoljec v sedanji vojni, odvetnik.

V Reggio Calabria **Alberto Zaccherini**, rojen v Casola Valsenio leta 1896., vpisan v PNF od 4. 12. 1920, skvadrist, prostovoljec v Italijanski Vzhodni Afriki, v Španiji in v sedanji vojni, odlikovan z dvema srebrnima kolajnama in tremi bronastimi kolajnami za vojaško hrabrost, bivši podšef štaba GILa.

Premeščeni so zvezni tajniki **Dimarciano Ermanno** iz Agrigenta v Rieti, **Candrini Mario** iz Catanzara v Agrigento, **Saltamacchia Giuseppe** iz Matere v Enno, **Pascotto Arduino** iz Reggio Calabrije v Brindisi, **Rotoli Ubaldo** iz Cosenze v Viterbo, **Ercolani Alceo** iz Rietija v Cosenzo, **Baraccu Francesco Maria** iz Corfuja v Catanzaro, **Benagli Nicola** iz Pole v Corfu, **Romano Attilio** iz Brindisija v Alessandrijo, **Piva Gustavo** iz Benetk v Polo, **Albruno Mario** iz Viterbe v Sieno, **Gazzano Luigi Italo** iz Pise v Imperio, **Filippi Domenico** iz Imperie v Piso, **Cola Martino Mario** iz Enne v Matero.

Imenovan je za predsednika OND **Mario Collesanti**, sedanji zvezni tajnik v Rimu, namesto Dina Gusattija Bonsembianteja, ki je imenovan za podpredsednika korporacije za gostinstvo. Za predsednika ustanove za matere in otroke je imenovan **Sergio Nannini** namesto Alessandra Frontonija.

Anglosaške sovražne operacije proti Martiniquu

Lizbona, 14. maja. s. Prispela so poročila o prvih vojaških kretanjih, ki kažejo obkolitev otoka Martiniqua, čigar gubernator admiral Robert je odklonil, da bi se vdal angleško-ameriškim zahtevam. Obenem se je zvedelo, da so se čete, ki tvorijo del oboroženih posadk v južnem delu Karibskega morja, že vkrcale na otoku Barbados, odkoder bodo odpeljane na otok Domingo, ki leži le 50 km od Martiniqua.

Izgredi v Siriji

Carigrad, 14. maja. s. V Gebel Druzu v francoski Siriji so izbruhnili novi nemiri zaradi prestrogih rekvizicij živeža, ki jih izvajajo degolovci. Načelniki nekaterih plemen so se sklicevali na svojo notranjo avtonomijo, toda brez uspeha. Degolovci so vsak upor zatrli brezobzirno z orožjem.

Anglosaški teroristični napadi le še krepijo duha italijanskega prebivalstva

Berlin, 12. maja. s. V članku z naslovom »Disciplina« opisuje rimski dopisnik »Deutsche Allgemeine Zeitung« obisk v nekem italijanskem mestu, ki je bilo posebno prizadeto ob bombardiranju sovražnih letal. Po opisu opustošenja v cerkvah, bolnicah šolah in miroljubnih civilnih okrajih, poudarja nemški pisec visokega duha, ki preveva prebivalstvo, katerega zadeva sovražni terorizem. Dopisnik piše doslovno:

Italijani že dolgo vedo, kaj angleški in ameriški letalci razumejo z izrazom »vojaški objekt«. Prav tako je znano da se sovražnik zdaj zaveda, da je dosegel prav nasprotni učinek, kakor je upal. Hotenje po porušenju morale italijanskega naroda s takimi napadi je kakor ugriz v granit. Če navzlic tem sovražnik vztraja pri tem načinu »vojne», ki ni vojna, temveč moritev žená otrok in neoboroženih državljanov, se mora pač s tem sprijazniti, da velja ne samo za sovražnika temveč za »gangsterja«. Mora se sprijazniti, da to njegovo vojskovanje označujemo s pravim imenom zločina, ki seje sovraštvo in ojačuje odpor in duha prizadetih in oboroženih.

Pripominjajoč, s kakšno veličino civilno prebivalstvo prenaša rane, nadaljuje članekar, da se je v vsej globini zavedel pomena besede »terorizem«. S to besedo izraža italijanski narod svojo sodbo o vseh teh nasilnih dejanjih, brezsmiselnem barbarstvu in brutalnih napadih na civilno prebivalstvo, o barbarskih atentatih na sveta poslopja in stoletne umetniške spomenike, ki jih ne bo mogoče nadomestiti. Nemški dopisnik zaključuje, da se v fašistični revolucionarni pesmi ponavlja beseda »disciplina«, ki ni samo z besedo izražena zvestoba, temveč tudi zakon.

Berlin, 12. maja. s. Tukajšnji listi obveščajo nemško javnost o novih divjaških metodah ameriških letalcev, ki mečejo v nekaterih južno-italijanskih pokrajinah majhne peklenske stroje v obliki nalivnih peres, svinčnikov in žepnih ur. Tukajšnji tisk soglasno žigosa ta podla sredstva, ki se jih poslužujejo ameriški letalci, da širijo pogubo zlasti med civilnim prebivalstvom. Nemški tedniki naglašajo, da so žrtve tega nevrednega orožja predvsem otroci.

»Lokalanzeiger«, »Börsenzeitung« in »Völkischer Beobachter« označujejo ta način letalske vojne za divjaški ter ga pripisujejo pokvarjenosti pri slabi vzgoji mladine Zedinjenih držav. Nemški listi tudi v tej zvezi obsojajo obstreljevanje šol, zasledovanje brodolomcev neke potopljene trgovske ladje s strojnicami ter potopitev bolniških ladij. Vsa ta dejanja so se ugotovila v zadnjem času.

Nova albanska vlada

Proglas Kr. namestnika albanskemu narodu

Tirana, 12. maja. s. Namestnik Kralja je po odobritvi Kralja in Cesarja poveril Eksc. Ekremu Libohovi sestavo nove vlade, ki se je takole sestavila:

Predsednik ministrskega sveta in začasni tajnik PDFa Ekrem Libohova.

Začasni minister za pravosodje in prosveto Anton Cosmac.

Notranji minister Kol Bib Mirakaj.

Finančni minisetr Anton Beca.

Minister za javna dela in podpredsednik ministrskega sveta Ilija Agushi.

Začasni minister za industrijo, trgovino in gozdove Nexhib Basha.

Minister za ljudsko kulturo Hilmi Luca.

Danes popoldne so Eksc. Libohova in novi ministri prisegli Kraljevemu namestniku.

Eksc. Patriani je izdal naslednjo poslanico:

Albanski narod! Nj. Vel. Kralj in Cesar je imenoval novo vlado, ki bo morala rešiti vprašanja vašega življenja, ki je zaradi vojne postalo težavnejše in zamotanejše. Poveril ji je nalogo, da zagotovi Albaniji red, mir in pravico, da prepreči spekulacije, da skrbi za učitelje, uradnike in vse tiste, ki delajo za domovino Vsi morate sodelovati s to vlado, ki hoče samo uspevanje in veličino Albanije. Vlada ima ukaz nastopiti neupogljivo proti vsakomur, ki bi deloval proti njeni visoki nalogi.

List »Tomori«, ki je izšel v posebni izdaji, objavlja z največjim poudarkom poslanico Kr. namestnika albanskemu narodu in seznam novih članov vlade. Albanska brzojavna agencija posveča dogodku poročilo, v katerem je rečeno:

Ekrem Libohova je sestavil svojo drugo vlado, peto vlado unije. Važnost in posebni pomen tega ministrstva izhaja iz besed poslanice Kr. namestnika, ki je vlado predstavila narodu. To so vsi dobro poznani in izkušeni možje, katere je Libohova izbral za svoje sodelavce pri izvrševanju nelahke naloge, katero je prevzel v službi države in ideje. Libohova je stvaren in moder patriot, zvest mož in se je hotel naravno obdati z možmi, ki so, kakor on, modri in prežeti s stvarnostjo in zvestobo. Njih imena so jamstvo za odkrito in pošteno politiko, to je pa izredno važno v trenutku, ko stopa vojna v izredno kočljivo in morda odločilno fazo ter zahteva, da so na mestih najvišje odgovornosti, na vodstvu države osebe, ki verujejo v unijo in novo Evropo ter so pripravljeni slediti domovini in skupni stvari novega reda z vso odločnostjo.

General Franco zopet v Madridu

Madrid, 14. maja. s. General Franco se je vrnil v Madrid, kjer ga je meščanstvo sprejelo z velikim navdušenjem. Mesto je bilo v zastavah, uradi in poslovni prostori so bili zaprti, prebivalstvo pa se je zbralo na cestah, oknih in na balkonih vzdolž vseh ulic od Atonche, kjer je bil postavljen slavolok. Ob slavoloku so bili razvrščeni oddelki »Falange«, šolska mladina in razne organizacije. Ob vstopu v mesto je vodilelja španskega naroda pozdravil generalni stotnik Saliquet z vsemi civilnimi in vojaškimi oblastmi ter predstavniki hierarhije. Prihod generala Franca je zbudil nepopisno navdušenje in manifestacije radosti so se neprestano ponavljale. Na avtomobil generala Franca je padala ploha cvetja, on pa je stal v vozu in se z rimskim pozdravom zahvaljeval vzklikanju množic. Pri slavoloku so generala sprejeli člani vlade.

INSERIRAJTE V „JUTRU"

Predpisi za izpite v srednjih šolah

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, glede na svoje naredbe z dne 23. maja 1942-XX, št. 101, z dne 1. junija 1942-XX, št. 105, z dne 20. avgusta 1942-XX, št. 161 z dne 17. septembra 1942-XX, št 176 in z dne 16. januarja 1943-XXI, št. 9, glede na veljajoče določbe bivše jugoslovanske države o izpitih na srednjih šolah pokrajine in smatrajoč za potrebno s spremembo veljavnih predpisov urediti to snov skladno s sedanjimi zahtevami javnega šolstva, o r d e j a:

Člen 1. Predpisi za izpite na srednjih šolah, izdani z naredbo št. 105 z dne 1. junija 1942-XX, se takole spreminjajo in dopolnjujejo.

Člen 2. Število komisij za višji zrelostni in diplomski izpit, kakor tudi sedež izpitov, določi Visoki komisar z odlokom.

Izpitne komisije, izvzemši predsednika, imenuje šolski komisar pri Visokem komisariatu.

Člen 3. Za gimnazijski sprejemni izpit se dovoljujeta dva roka eden ob pričetku, drugi pa ob koncu poletnih počitnic, po kandidatovi izbiri.

Skušnje se opravljajo pri teh izpitih po učnem načrtu, določenem za četrti razred ljudskih šol.

Natančnejše določbe za ta izpit izda Visoki komisar z odlokom.

Člen 4. Pri ustni skušnji izpita iz italijanščine ni uporabljati sistema listkov in žreba.

Člen 5. Kandidati, ki bi zbog ugotovljenih vzrokov višje sile ne mogli izpita pričeti ali dokončati v prvem roku, ga smejo opravljati v jesenskem roku.

Člen 6. V šolskem letu 1942/43 je prehodno uporabljati predpise naslednjih členov.

Člen 7. Pismena izkušnja pri izpitu iz italijanščine sestoji iz svobodne obnove sestavka ali berila, ki ga prebere izpraševatelj.

Člen 8. Vpisani učenci, ki iz vzrokov dokazane višje sile niso mogli začeti obiskovati šole ali ki jih zaradi odsotnosti iz takega vzroka ni mogoče oceniti, smejo opravljati izpite določene za njih razred, v poletnem roku, na gimnazijah pa se štejejo povsem za privatiste.

Glede teh kandidatov veljajo šolnina in izpitne takse, ki veljajo za redne učence.

Člen 9. Kandidati, ki so se udeležili izpitov v izrednih rokih iz člena 5. naredbe št. 161 z dne 20. avgusta 1942-XX in iz člena 2. naredbe št. 9 z dne 16. januarja 1943-XXI pa jim je bil dovoljen popravni izpit, lahko opravljajo izpit v poletnem roku šolskega leta 1942/43.

Člen 10. V razredih, ki se končujejo z zaključnim izpitom kakršne koli vrste, se konča pouk 12. junija.

Določba prednjega odstavka ne velja za I. žensko realno gimnazijo v Ljubljani in za realno gimnazijo v Kočevju.

Člen 11. Glede ljudskih šol določi Visoki komisar konec pouka za vsak primer posebej z odlokom.

Člen 12. Ta naredba, s katero se razveljavljajo vse druge njej nasprotujoče in z njo ne združljive določbe, stopi v veljavo z objavo v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 8. maja 1943-XXI.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Nov Churchillov obisk v Washingtonu

Podmorniška nevarnost glavni predmet razgovorov v Beli hiši

Berlin, 12. maja. Churchill je podvzel še eno potovanje preko Atlantika. Njegova pot ni bila samo potrebna, marveč nujna. Zaradi zmage anglosaškega orožja, piše »Times«, se je strateški položaj v osnovi izpremenil. Zato je treba načrte, sprejete pred štirimi meseci v Casablanci, čimprej prilagoditi novim okoliščinam. To je namen poseta britanskega ministrskega predsednika v Ameriki in njegovih razgovorov s predsednikom Zedinjenih držav.

Ta vest londonskega lista se zdi preprosta in otročja, toda v resnici ima globoko vsebino. Hoče namreč povedati, da se v Casablanci niso nadejali tako naglega uspeha in tako hitrega dosega zastavljenih si ciljev. Nedvomno niso pričakovali, da bodo postavljeni v tako kratkem času pred nujnost vdora na evropsko celino.

Tukajšnji politični krogi pa naglašajo, da se je zadnje tedne v angleškem tisku različno pokazalo vznemirjenje zaradi osnega odpora v Afriki. Zdelo se je, da je žilavi odpor zmešal načrte zaveznikov, ki so bili osnovani na bliskoviti likvidaciji italijansko-nemških sil v Tripolitaniji in Tuniziji. V ostalem pa je bil prav »Times« tisti list, ki je razširjal vest, da se je maršal Rommel zavezal držati afriške postojanke do konca septembra.

Resnica je najbrže to, kar je pisala »Chicago Tribune«, ki se gotovo ne more dolžiti, da bi bila prijazna Italiji in Nemčiji. Ta list je še včeraj zapisal: »Afrika je v naših rokah, od Casablance do Kaira je obala črne celine postala izhodiščna črta neprimerno daljša, kakor je bila pred dvema letoma izhodiščna črta ob vzhodni in južni obali britanskega otoka. Res je, da evropska trdnjava na jugu nima branika, ki bi bil sličen atlantskemu, zato pa ima prirodni branik, Sredozemsko morje in za tem branikom stoje milijoni do zob oboroženih vojakov.«

V Berlinu pravijo, da je zavlačevalna vojna taktika Osi, ki se je izvajala od prvih dni bitke pri El Alameinu do danes, postavila Churchilla in Roosevelta v neprijeten položaj. Strateško bi bila likvidacija italijansko-nemške vojske v Afriki važna takrat, ako bi bile osne čete še zaposlene s silovito obrambno bitko med Donom in Volgo ter v obrobnih odsekih evropske trdnjave. V teh štirih mesecih se je ugotovila osnovna izprememba položaja, seveda v korist Osi. Odveč bi bilo spominjati se splošne mobilizacije vseh razpoložljivih sil evropske celine za totalno vojno osnih sil. To je namreč oni razlog, zaradi katerega sta se morala sestati Churchill in Roosevelt, da ponovno proučita casablanški načrt ter rešita izredno zamotana in obsežna vprašanja, med katera spada tudi podmorniška vojna.

V luči dejstev se kaže jasno, da je letalsko orožje za Anglosaše edino orožje, na katero se zanašajo v svojih utvarah. Značilna je v zvezi s tem ironična opazka moskovske »Pravde«, da bi se Velika Britanija in Zedinjene države odpovedale vdoru na evropsko celino, ako bi se orjaška letalska ofenziva zavlekla za tedne in mesece ter bi prinesla enak uspeh, namreč predajo evropske trdnjave, toda Anglosasi si ne delajo utvar, ker dobro vedo, da so izpadi podmornic iz oblegane in obstreljevane evropske trdnjave zelo usodni in nevarni.

Zato je vsekakor verjetno, da bodo Anglosasi proučevali vprašanje vdora na ta način, da si bodo poiskali točko najmanjšega odpora. To prizadevanje pa je prazno, kajti take točke ni. V ostalem bi se morale izkrcane zavezniške sile v svojo škodo kmalu prepričati, da bi jih zadela usoda onih 10.000 angleških vojakov, ki so bili izkrcani lani v Dieppu. Udeleženci onega podjetja lahko služijo kot resno svarilo. Propaganda seveda samo podčrtava važnost vojaške konference, ki je bila te dni v Kairu, kjer so se zbrali poveljniki britanskih sil Bližnjega vzhoda, ne more pa iz razumljivih razlogov dati nikakršnih podrobnosti, kako se bo rešilo pereče vprašanje vdora.

Anglosaški tisk se bavi z očitno vznemirjenostjo tudi z vprašanjem podmorniške vojne in mnogi listi omenjajo, da se bosta Churchill in Roosevelt razgovarjala tudi o tej važni zadevi. V zvezi s sestankom obeh vodilnih anglosaških državnikov pravi »Völkischer Beobachter«: »Često se postavlja vprašanje, zakaj so Zedinjene države hotele vojno in zakaj so se vrgle v to pustolovščino. Amerika ima tako obsežno ozemlje, kakor je vsa Evropa. Dočim morajo Italijani živeti na svojih tleh stisnjeni tako, da jih pride na vsak površinski kilometer po 137 odnosno 139, živi v Zedinjenih državah na isti ploščini komaj 16 ljudi. Kaj neki hočejo Američani od nas, piše list, ko se vendar vedno hvalijo, da ima njihova dežela neomejene in neizčrpne zaklade. Ti zakladi so zadostni, da obilno krijejo vso potrebo 130 milijonov Američanov, in so tako ogromni, da zagotavljajo obstoj še nadaljnjim desetkam milijonov. Razen tega so neizmerna bogastva zemlje in njene notranjosti izkoriščana samo delno. Z nekoliko dobre volje bi zemlja lahko podvojila svoj donos. Evropa pridela 15 stotov žita na ha, dočim doseže ameriško kmetijstvo komaj 7 stotov na isti površini. Zedinjene države niso nikoli imele potrebe po razširjenju svojega prostora in je nimajo niti danes. Ne potrebujejo ničesar in vendar so izzvale ta drugi svetovni spopad. Povsod so pošiljale in še pošiljajo svoje ekspedicijske zbore, le v Evropo ne, ker je to močno branjena trdnjava osnih sil. Kdo je neki hotel vse to? Morda narod, gotovo ne. Vojno so hoteli Židje, ki hočejo z dveh oporišč, iz Washingtona in iz Moskve, ustvariti vesoljno židovsko gospostvo nad svetom. Tudi ameriški narod bo nekoč spregledal in bo prepozno spoznal grozotno resnico.« (Il Piccolo).

Velik japonski uspeh v Birmi

Zasedba važnega strateškega oporišča — Hud angleški poraz

Rangun, 12. maja. s. Po prvih vesteh s fronte o uspehih japonskih sil v pohodu proti angloindijskim silam, ki je dovedel 8. maja do zasedbe važnega sovražnega strateškega oporišča Budhivanga ob obali Arakana v Bengalskem zalivu, so našteli na bojišču nad 1.600 padlih sovražnikov, 100 pa jih je bilo ujetih. V vojnem plenu, ki so ga Japonci zajeli, je 10 tankov, katerih je nekaj v odličnem stanju, 42 topov, 182 avtomobilov in 49 strojnic. Protiletalska obramba je sestrelila eno sovražno letalo, ena topničarka je bila potopljena, druga pa hudo poškodovana.

Šanghaj, 12. maja. s. List »Šanghaj Daily« poudarja zasedbo Budhivanga, zadnjega angleškega utrjenega oporišča ob gornjem toku reke Maju in izjavo tajske vlade, da Taj ni več vojno področje, kar oboje kaže, da je varnost v vzhodni Aziji narasla spričo razpadanja anglosaškega imperijalizma. List tudi poudarja, da so japonski vojaški uspehi odvrnili od Taja vojno nevarnost že davno, da pa je vlada vendarle obdržala vojaško upravo v državi. Danes ni več možnosti, da bi vojna prišla do mej Taja in postalo je odveč, da bi se obdržalo vojno stanje. Navzlic grožnjam iz Londona in Washingtona postaja položaj Japonske vedno jačji in toliko razbobnana angleška ofenziva proti Birmi se je popolnoma razblinila.

Uspešne japonske operacije na Kitajskem

Tokio, 12. maja. s. Po vesteh iz glavnega stana japonskih sil so med operacijami v zapadnem Hopeju proti 10.000 kitajskim komunistom, zbranim na meji ob Šansiju in Kahariju, našteli na bojišču 1.532 padlih sovražnikov, 132 kitajskih komunistov pa je bilo ujetih. Operacije v zapadnem Hopeju so se pričele 20. aprila proti 3. in 4. vojnemu pasu, kjer so bile zbrane velike kitajske komunistične sile. Iz Cingataoa se nadalje doznava, da so japonske sile izvedle očiščevalne operacije v Šantungu ter pobile 367 sovražnikov, 128 pa ujele.

Tokio, 12. maja. s. Velika skupina japonskih letal je popoldne bombardirala Tehsam, 12 km južnovzhodno od Kankteha v srednjem delu pokrajine Honan. Japonski letalci so zadeli štab kitajske 29. armadne skupine, radijsko postajo in druge vojaške naprave. Skupina je tudi bombardirala Kangpeh ter zadela arzenal in skladišče municije. Vsa japonska letala so se vrnila na svoja oporišča.

Težkoče v prehrani Bližnjega vzhoda

Ankara, 12. maja. s. Gospodarska konferenca za Srednji vzhod, ki jo je Casey sklical v Kairu, da bi se rešila težka vprašanja oskrbovanja, doslej ni dala nobenega pozitivnega rezultata. Angleški eksponenti in vlade v posameznih državah neutrudno prikazujejo v rožnatih barvah letošnjo žetev, na konferenci pa ni bilo tolikega optimizma, kajti na mnogih področjih je prekomerno deževje spomladi povzročilo veliko škodo. Angleški in ameriški delegati so izjavili, da se mora Srednji vzhod letos sprijazniti z mislijo, da ne bo sprejel nobene pomoči od anglosaških držav, kajti vse dobave se morajo prihraniti za naraščajoče potrebe vojaštva. Anglosasi bodo samo lahko prispevali s svojimi strokovnjaki in tehniki, katerim bo poverjena boljša organizacija proizvajalne sposobnosti posameznih držav.

Predavanje prof. Calvija o Danteju

Kakor smo že javili, bo imel v soboto 15. t. m. ob 19. uri v mali dvorani Glasbene Matice Jernej Calvi, profesor naše univerze, predsednik Zavoda za italijansko kulturo, predavanje o Dantejevem spevu, tičočem se »Asiškega Siromačka«.

Iz Hrvatske

Izmenjava straže na Hrvatskem. Graška »Tagespost« poroča iz Zagreba: Vsi uradni načelniki, adjutanti in komisarji ustaškega gibanja so bili s Poglavnikovo odredbo razrešeni svojih dolžnosti. Do ponedeljka zvečer še ni bilo novih imenovanj z izjemo novega upravnega poveljnika, na katero mesto je bil postavljen dosedanji stožernik za Zagreb Božidar Kavran. O vzrokih tega ukrepa je bilo v ponedeljek zvečer sporočeno ustaškemu glavnemu stanu, da Poglavnikovi odredbi ni treba pripisovati nobenega senzacionalnega pomena. Gre za podoben primer, kakor je bil nedavno v Italiji. Med ustaškimi funkcionarji jih je bilo mnogo, ki so imeli samo naslov, niso se pa aktivno udeleževali dela v organizaciji. Poglavnikova želja je, da bo v bodoče manj funkcionarjev, ki bodo uspešneje opravljali svoje delo. — Za ministra novoustanovljenega ministrstva za pomoč prizadetim krajem je bil imenovan dr. Mohamed Alajbegović, dosedanji hrvatski konzul v Monakovem.

Himmler je bil odlikovan z najvišjim hrvatskim vojnim odlikovanjem Velikim križem krone kralja Zvonimira s hrastovim listom.

Finsko-hrvatsko društvo v Helsinkih. V okviru proslave obletnice NDH je bilo v Helsinkih ustanovljeno finsko-hrvatsko društvo. Za predsednika je bil izvoljen Risto Orko, ravnatelj filmske tvrdke »Suomi filmi«, ki bo v kratkem obiskal Zagreb. Po ustanovni skupščini je bil na hrvatskem poslaništvu velik sprejem.

Hrvatski letalci na vzhodnem bojišču se še vedno udejstvujejo. V »Hrvatskem Narodu« čitamo, da je v borbah za Krimskajo poročnik Galič dosegel svojo 33. in 34. zmago.

Dober pridelek češenj v Mostaru. »Nova Hrvatska« poroča, da so v Mostaru in okolici letos češnje prav dobro obrodile. Ker je bilo spomladi lepo vreme, so bile prve češnje na trgu že konec aprila. Mostar je izredno dobro založen s tem prvim zgodnjim sadjem. Cena češnjam se giblje od 70 do 100 kun.

Zagreb dobi tretjo bolnišnico. Poročali smo že, da bo najbrže prihodnji mesec odprta nova bolnišnica hrvatskega Rdečega križa. Zdaj pa čitamo v hrvatskih listih, da se v vsej naglici gradi železničarska bolnišnica na Rebru, ki bo tudi kmalu odprta. Po pisanju listov bo železničarska bolnišnica ena najlepših in najsodobnejših bolnišnic v tem delu Evrope. Licitacija za bolnišnico je bila razpisana leta 1938., delo pa je bilo oddano naslednje leto. Najprej je bilo proračunanih za gradnjo in opremo 16 milijonov kun izdatkov, zdaj pa so se nekoliko povečali. Stavba je trinadstropna. V bolniških sobah bo prostora za 200 postelj, lahko pa se bo namestilo še nadaljnjih 50.

Osiješko gledališče v Varaždinu. Že 15 let prihaja na gostovanje v Varaždin osiješko gledališče. Tudi letos bi se imelo začeti gostovanje 15. t. m., uprava osiješkega gledališča pa še ni dokončno določila začetka gostovanja. Varaždinsko mestno načelstvo je že odobrilo v ta namen 100.000 kun. Po prvotnem dogovoru bo gostovanje trajalo 6 tednov.

Gradnja igrišča in plavališča v Varaždinu. Iz »Nove Hrvatske« povzemamo, da se je varaždinski mestni občini posrečilo v središču mesta ugodno odkupiti 14 jutrov zemljišča, ki je namenjeno za gradnjo sodobnega igrišča in plavališča.

Podzemska jama Vetrnica bo največja izletniška privlačnost južne Hrvatske. Ob železniški progi Mostar—Dubrovnik, na Popovem polju, se razprostira ta največja podzemska jama. Dolga je 15 do 20 km in po pisanju hrvatskih listov s svojo veličino in veličastnostjo nadkriljuje jamo v Postumii. Doslej je raziskano okoli 7500 metrov jame.

Delavska knjižnica v Zagrebu ima po poročilih hrvatskih listov 17.295 zvezkov. Lani je bilo vsega skupaj izposojenih nad 47.000 knjig. Na novo je pristopilo v letu 1942. 970 članov, izstopilo pa 241. Delavska knjižnica v Zagrebu je imela ob koncu lanskega leta 4313 članov.

Hišne pisemske nabiralnike je treba namestiti do 30. septembra. Prometni minister je izdal nova navodila glede postavljanja hišnih pisemskih nabiralnikov. Po spremenjenih predpisih morajo biti nabiralniki postavljeni najkasneje do 30. septembra, da bo olajšana služba pismonošem.

Letos bo zasajenih 322 milijonov strokov tobaka. Na hrvatskem državnem področju je bilo letos dovoljenih 322 milijonov strokov tobaka za sadnjo. Lani so pridelali na Hrvatskem 220 vagonov tobaka. Država ga je kmetom plačala po 92 kun kg. Poleg tega pa je še vsak pridelovalec dobil kilogram koruze za kg tobaka.

Zagrebška mestna plinarna je najstarejše podjetje zagrebške občine, ki je bilo ustanovljeno leta 1862. Plinarna je tudi eno najstarejših industrijskih podjetij v Zagrebu sploh. Zgradil jo je augsburški industrijec Rüdinger. Leta 1870 je bilo podjetje reorganizirano, dvajset let pozneje pa je plinarno prevzela mestna občina. Leta 1911. je mestna občina zgradila novo plinarno, ki je bila tedaj eno najsodobnejših podjetij v Evropi. Do danes se je Zagreb toliko razširil, da plinarna komaj še zmaguje najnujnejša naročila. Potrošnja plina na osebo letno je v Zagrebu v primeri z drugimi srednjeevropskimi mesti zelo majhna ter znaša komaj 45 do 50 kub. m plina.

Iz Srbije

Lepi uspehi slovenskih otrok na meščanski šoli v Valjevu. Ko je bilo nedavno zaključeno prvo polletje 1942-43 na meščanski šoli v Valjevu, je učiteljski zbor ugotovil, da je najboljša učenka na vsej šoli Slovenka Marjeta Ahačičeva, hčerka tov. mojstra, po rodu iz Tržiča. Obiskuje IV. razred meščanske šole. Poleg nje je odlična učenka III. razreda Vidmarjeva Ivka, hčerka trgovca, po rodu prav tako iz Tržiča. Ostali slovenski učenci in učenke so dokončali prvo polletje s samimi prav dobrimi in dobrimi uspehi, zadosten ali celo nezadosten ni bil niti eden. Veseli nas, da slovenski šolarji tudi izven ožje domovine žanjejo uspehe.

Gospodarstvo

Prijava podatkov o kmetijah

Smatrajoč za potrebno, da se ugotovijo sestav, oprema in obdelovalne vrste kmetij v Ljubljanski pokrajini, je Visoki komisar izdal naredbo z določbami o ugotovitvi sestave in opreme kmetij v pokrajini, ki je objavljena v »Službenem listu« 12. maja tega leta.

Člen 1. Lastniki in zakupniki zemljišč v pokrajini so dolžni prijaviti vse podatke o sestavu, opremi in obdelavi svojih kmetij na posebnih obrazcih, katere si morajo priskrbeti pri svojem občinskem uradu in jih temu uradu povsem izpolnjene vrniti do vštetega 15. junija 1943-XXI.

Člen 2. Občine morajo poslati zbrane prijave ravnateljstvu kmetijske in veterinarske službe Visokega komisariata do vštetega 30. junija 1943-XXI.

Člen 3. Kršitelji prijavne dolžnosti in tisti, ki vložé neresnične ali nepopolne prijave, se kaznujejo po postopku iz naredbe z dne 26. januarja 1942-XX, št. 8, v denarju do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do dveh mesecev.

Ustroj hrvatske novčanične banke

Hrvatski listi prinašajo celotno besedilo zakonske odredbe o Hrvatski državni banki. Nekaj važnih določb te zakonske odredbe, s katero se spremeni ustroj Hrvatske državne banke, je omenil že zakladni minister dr. Košak v svojem nedavnem govoru. Najvažnejše določbe zakonske odredbe so naslednje:

Hrvatska državna banka je v poslih svojega delokroga samostojna in neodvisna od vsake državne oblasti. Njena glavna naloga je skrbeti za stalno vrednost domačega denarja, za ureditev denarnega in plačilnega prometa doma in z inozemstvom, ter dajati kredite narodnemu gospodarstvu. Banka sodeluje z merodajnimi oblastmi pri reševanju vseh vprašanj splošne in načelne važnosti, ki posegajo v njene naloge, zlasti pri reševanju vprašanj cen in mezd, pri nadzorstvu nad zunanjo trgovino, nad denarnimi zavodi in pri sklepanju trgovinskih sporazumov. V zvezi z nalogami za ureditev kreditnega trga nadzira banka razdelitev in uporabo kreditov in lahko od upnikov in dolžnikov zahteva poročila in vpogled v njih.

Hrvatska državna banka je organizirana kot posebna ustanova javnega prava v obliki delniške družbe. Glavnica znaša 300 milijonov kun in smejo biti delničarji samo državljani Hrvatske po poreklu in domače pravne osebe. Za prenos delnic je potreben pristanek banke. Nadaljnje določbe zakonske odredbe navajajo posle, s katerimi se sme banka baviti. Za eskont in reeskont menic velja načelo, da sme biti rok zapadlosti menic največ 3 mesece, le za menice, izdane v kmetijske in obrtne svrhe, sme biti rok dospelosti največ 9 mesecev. Banka sme kupovati in prodajati menice glavne državne blagajne z rokom do 3 mesecev, višino zneska, do katerega sme banka kupovati take zakladne menice pa odredi Poglavnik po zaslišanju predsednika banke. Za kritje tekočih blagajniških potreb sme banka odobravati državi kredite v tekočem računu do 500 milijonov kun. Lombardne kredite lahko banka daje na podlagi zlata, menic (z navedenimi pogoji), varantov, izvoznih listin ter na podlagi državnih vrednostnih papirjev, kakor tudi ostalih vrednostnih papirjev, sposobnih za borzni promet, ki uživajo pupilarno sigurnost, in ki jih banka posebej označi. Banka se nadalje lahko bavi z nakupom in prodajo omenjenih vrednostnih papirjev, zlata in deviz, s sprejemanjem brezobrestnih nalog na žirovni račun, izjemno tudi s sprejemanjem obrestnih vlog, s shranjevanjem vrednostnih papirjev ter sprejemanjem vplačil in izplačil po klirinških računih z inozemstvom. Banka je vrh tega zavezana vršiti za državo bančne posle svojega delokroga in sme zaračunati državi za vršenje plačilnega prometa samo dejanske stroške.

Od proglasitve te zakonske odredbe se smatrajo novčanice od 100 kun navzgor kot novčanice Hrvatske državne banke, medtem ko se novčanice in kovanci v vrednosti 50 kun in manj smatrajo kot državni denar. Izdajanje državnega denarja se vrši v sporazumu z banko. Poleg zlata in deviz, menic, čekov in lombardnih posojil, vrednostnih papirjev in ostalih terjatev služijo za kritje novčanic državne zadolžnice, izdane kot protivrednost za zamenjane dinarske novčanice in za prevzete dinarske obveznosti bivše Narodne banke kraljevine Jugoslavije. Te zadolžnice se izroče Hrvatski državni banki z dnem proglasitve zakonske odredbe in mora biti njihovo stanje vedno posebej izkazano. Kot devize se smatrajo tudi vse terjatve v tuji valuti, plačljive pri kakšnem sigurnem inozemskem denarnem ali obračunskem zavodu.

Za uničene, izgubljene, ali iz prometa vzete novčanice banka ni dolžna dajati odškodnine, za pokvarjene pa je dolžna dati odškodnino, če se predloži vsaj polovica novačnice in če se dokaže, da je ostali del novčanice uničen. Banka odloča brez pravice na pravni lek o tem, ali uspe ta dokaz ali ne. O stanju aktiv in pasiv objavlja banka izkaze vsakega 15. in poslednjega dne v mesecu.

Od doseženega čistega dobička se izloči najprej 10% za zakonito rezervo, ki ima služiti za kritje poslovnih izgub; od ostanka dobe delničarji največ 6% dividendo, presežek pa pripada državi kot odškodnina za izključno pravico izdajanja novčanic. Ta presežek se uporablja v prvi vrsti za izplačilo državnega blaga pri banki.

Predsednika in podpredsednika banke imenuje na 3 leta in odstavlja Poglavnik. Iz važnih razlogov pa se lahko razreši pred potekom tega roka. Predsednik se lahko pozove na sejo vlade, kjer ima posvetovalni glas. Upravni odbor tvorijo predsednik, podpredsednik in ravnatelj banke skupaj z dvema članoma, ki ju izvoli glavna skupščina. Ravnatelja imenuje in razreši predsednik. O predčasni razrešitvi članov upravnega odbora izvoljenih od skupščine, odloča glavna skupščina.

V posvetovalnem odboru desetih članov morajo biti po en predstavnik denarništva, kmetijstva, šumarstva, rudarstva, obrti, industrije, trgovine in zadružništva. Člane posvetovalnega odbora imenuje na 3 leta predsednik v sporazumu z ministrom narodnega gospodarstva in zakladnim ministrom. Iz važnih razlogov se lahko člani posvetovalnega odbora pred potekom roka razrešijo. Nadzorstveni odbor tvorijo trije člani, ki jih izvoli skupščina na eno leto. Glavna skupščina odobrava letno poročilo in poročilo nadzorstvenega odbora, izvoli dva člana upravnega odbora in člane nadzorstvenega odbora ter odloča na predlog predsednika o spremembi osnovne glavnice.

Predsednik imenuje uslužbence, ki se smatrajo kot javni uslužbenci. Pri banki se ustanovi pokojninski sklad in bolniški sklad, ki sta sestavni del bančne imovine. Člani upravnega, nadzorstvenega in posvetovalnega odbora morajo najstrožje čuvati poslovne tajnosti tudi po prenehanju službenih odnošajev z banko. Brez pristanka predsednika ne smejo o predmetih in razmerah o banki dajati izjav niti pred sodiščem. Tudi izdajanje strokovnih mnenj mora odobriti predsednik. Imovina in dohodki banke so prosti vseh davkov in taks. Isto velja za knjige, zapisnike, uradne vloge in za knjižne listine. Pošiljke denarja in vrednost iz lastnega delokroga, pošiljke z železnico med centralno in podružnicami ter med podružnicami samimi, ter pošiljke državnim ustanovam so oproščene poštnine odnosno voznine. Če bančni dolžnik ne izpolni svojih obveznosti ima banka ob dospelosti pravico, dati na dražbo vsako sprejeto jamstvo, in to brez pooblastila ali izreka sodišča, kar velja tudi nasproti konkurzni masi. V šestih mesecih se mora izvršiti vpis in vplačilo delnic ter mora biti sklicana prva glavna skupščina.

Gospodarske vesti

= **Ustanovitev in povečanje industrijskih podjetij.** Medministrski odbor za avtarkijo, ki je te dni zasedal v Rimu pod predsedstvom Duceja je od 114 prošenj za ustanovitev ali za povečanje industrijskih podjetij odobril 80 prošenj. Odbor je vrhu tega izdal smernice za razvoj industrijske proizvodnje in za najbolj primerno izkoriščanje industrijske kapacitete.

= **Iz italijanske petrolejske industrije.** Družba za umetni bencin ANIC (Azienda Nazionale Idrogenazione Combustibili) v Rimu, pri katerih sta poleg italijanskih državnih železnic udeleženi petrolejska družba AGIP in koncernska družba Montecatini, poudarja v svojem letnem poročilu, da je v preteklem letu nadalje povečala proizvodnjo in je poleg normalnega bencina izdelovala tudi visokovredni letalski bencin ter številne druge derivate mineralnega olja. Celotna proizvodnja se je povečala spričo nadaljnje izpopolnitve tehničnega postopka. Ugodni finančni uspeh je družbi omogočil nove investicije za proizvodnjo visokovrednih bencinov, na drugi strani pa je odpadla potreba nadaljnjih subvencij od strani države. Iz doseženega čistega dobička v višini 63.5 milijona lir bo družba plačala 7% dividendo na glavnico 750 milijonov lir.

= **Bilanca Združenih papirnic, Vevče, Goričane in Medvode.** V »Službenem listu« je objavljena bilanca Združenih papirnic, Vevče, Medvode in Goričane d. d. v Ljubljani. Pri glavnici 11.4 milijona lir in rezervnih skladih v skupnem znesku 10.5 milijona lir izkazuje bilanca za preteklo leto čisti dobiček 1.77 milijona lir (s prenosom iz prejšnjega leta 1,87 milijona lir). Upniki znašajo 7.85 milijona lir. Posebej je izkazan pokojninski sklad dr. Trillerja za uradništvo in mojstre v višini 4.56 milijona lir, delavski pokojninski in preskrbovalni sklad v višini 0,30 milijona lir in podporni sklad za uradništvo in mojstre v višini 78.000 lir. Med aktivami so izkazane tvornice z zneskom 8.51 milijona lir in posestva z zneskom 2,32 milijona lir, surovine in obratne potrebščine z zneskom 11.11 milijona lir in zaloge papirja z zneskom 2,42 milijona lir. Dolžniki za dobavljeno blago so znašali ob koncu leta 5.80 milijona lir, ostali dolžniki skupaj z bančnimi dobroimetji 5.56 milijona lir, vrednostni papirji 0.86 in blagajna 0.11 milijona lir. Kosmati dobiček od proizvodnje je dosegel v preteklem letu 7,6 milijona lir, celotni kosmati dobiček pa 7.86 milijona lir. Družba bo za preteklo leto plačala 8% dividendo.

= **Omejitev izdelovanja klobukov v Nemčiji.** Nemški državni urad za oblačila in sorodne predmete je te dni sporočil, da so bili v seznam blaga, ki ni važno za oskrbo prebivalstva vnešeni tudi klobuki. S tem je omejena proizvodnja klobukov in smejo proizvajalci izdelovati klobuke le iz surovin, ki jim bodo dodeljene.

= **Iz hrvatskega gospodarstva.** Tvrdka Georg Schicht v Zagrebu je lani pri glavnici 50 milijonov kun in pri rezervah v višini 33 milijonov kun zabeležila čisti dobiček 8.16 mlijona kun. — Brodska tvornica vagonov, strojev in lokomotiv, ki je zaključila leto 1941 z izgubo 13 milijonov kun, je lani pri glavnici 55 milijonov kun dosegla čisti dobiček 9,6 milijona kun. — Zagrebško združenje gostinskih podjetij je opozorilo člane, da smejo pivo prodajati le po maksimalnih cenah, in sicer vrček piva glede na kategorijo podjetja po 14, 15 ozir. 17 kun.

Maksimalni cenik

Maksimalni cenik štev. 9, ki velja po naredbi Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino od 10. aprila t. l. naprej, določa za mestno občino ljubljansko naslednje cene na drobno (z vštetо trošarino):

1. **Kruh** iz enotne moke v kosih do 400 g 2.30 lire, v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 2.30 lire, v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 lire; **testenine** iz enotne moke 3.90 lire za kg; enotna **pšenična moka** 2.70 lire; enotna **koruzna moka** 2.20 lire; **riž** navadni 2.70 lire; **fižol** 6 lir za kg.

2. **Jedilno olje** (olivno) 14.70 lire za liter; **surovo maslo** 28.40 lire za kg; **slanina soljena** 19 lir za kg; **mast** 17 lir za kg.

3. **Kis**, 4% vinski 6.35 lire za liter.

4. **Mleko** 2.50 lire za liter; **kondenzirano mleko** v dozah po 880 g 15.90 lire za dozo, v dozah po 385 g 7.55 lire za dozo.

5. **Sladkor:** sladkorna sipa 8.25 lire za kg, v kockah 8.35 lire.

6. **Mehka drva**, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani 33.60 lire za stot; **mehki roblanci** (žamanje), približno 1 m dolgi, franko mestno skladišče 40 lir za stot; **trda razžagana drva** 40 lir za stot; **enotno milo**, ki vsebuje 23—27% kisline, 4.10 lire za kg.

KULTURNI PREGLED

Koncert Egressy - Auersperg

V sredo sta v frančiškanski dvorani priredila koncert opernih arij raznih italijanskih, francoskih in nemških avtorjev tenorist Tibor Egressy in sopranistka Ada Auerspergova. Številno občinstvo je privabilo predvsem zanimanje za pevko-domačinko, med tem ko smo Egressyja deloma poznali že od gostovanja v našem gledališču v vlogi Pinkertona. Tenorist ima primeroma majhen, toda prijeten glasovni material, ki ga zna dobro oblikovati. V najvišjih legah je nastavek preglobok, kar se precej pozna na slabšem blesku tona, toda tja do višje srednje lege je zvok jasen, lahkoten in zlasti intonačno neoporečen. Mnogo bolj kakor z glasovno zmožnostjo in njeno tehnično izdelanostjo pa učinkuje pevec z znatno kulturo fraziranja in muzikalnega podajanja sploh. Čuti se sicer, da je dosti tega vidno posnetega po vzorih, ki jih je pevec v Italiji, odkoder prihaja, mnogo slišal a občinstvo je le zelo ogrel s svojim podajanjem. Posebnih izraznih globin nismo pričakovali, ker koncertni oder ni nikdar primerno okolje za operne arije, saj tudi prekomerno gestikuliranje učinkuje prej neprijetno kakor pa prepričevalno.

Sopranistka Auerspergova je pokazala znaten glasovni material, ki je vreden obdelave, a ker je tehnično šele na nižji stopnji in je glas še premalo prožen, mislim, da je bil njen nastop prezgoden. Upoštevamo vse težave javnega nastopa, vendar mora ravno zaradi teh težkoč, ki jih vsi nastopajoči dobro poznamo, biti priprava kar najbolj vestna, t. j. s primerno dolgim študijem podvzeta. Tu in tam pa je pevka dala slutiti, da bo kdaj kasneje ob večji vsestranski umetniški zrelosti, glasbeni izraz dobro pogodila.

Dobra spremljevalka pri klavirju je bila Marta Bizjakova.

Marijan Lipovšek.

Štirideset letnica „Jorijeve hčere"

D'Annunzio je spisal ta poem o duši abruškega gorskega ljudstva l. 1903. v Nettunu. Med zasnovami dveh tragedij o rodbini Malatesta »Parisina« in »Sigismonda« mu je vedno bolj rasla vizija Jorijeve hčere in z njo vsi prizori, ki označujejo to delo. Spisal ga je v nekaj več ko v enem mesecu. Krstna predstava je bila 2. marca 1904 v Teatro lirico v Milanu in je pomenila gledališki dogodek. Naslovno vlogo je igrala Irma Gramatica, Aligi pa je bil Ruggero Ruggeri. Vlogo nesrečne Mile di Codra je pesnik namenil Eleonori Duse, ki se zaradi vnanjih okolnosti in drugih momentov ni sporazumela z igralsko združbo, kateri je bil d'Annunzio zaupal krst svoje »pastirske žaloigre«, ker je bila ta združba na glasu kot najboljša v tedanji Italiji. Ob tej priliki je pisal kritik »Corriera della Sera«: »Bila je to velika zmaga, pravi triumf. Nihče bi si ne drznil pričakovati toliko, niti ne najbolj goreči pesnikovi občudovalci, nemara tudi ne sam pesnik.« V delu je videl kritik »privid umetnosti, ki daje sleherni obliki resničnosti videz in luč lepote«. Še tisto jesen so jo igrali v sicilijanskem narečju. L. 1906 je »Jorijevo hčer« vprizorila Scala v glasbeni obdelavi Alberta Franchettija, vendar je v tej obliki dosegla bolj skromen uspeh. Največji uspeh je doživela ta d'Annunzieva stvaritev v septembru l. 1927 in v aprilu l. 1928, ko so jo igrali skupaj z nekaterimi drugimi d'Annunzijevimi dramami pod pokroviteljstvom »Istituto Nazionale per la rappresentazione dei drammi di Gabriele d'Annunzio« najprej v pesnikovem prelepem dvorcu Vittoriale ob Gardskem jezeru, nato pa po vseh večjih italijanskih mestih. Sedaj bomo videli to tragedijo prvič v slovenščini — v prevodu pesnika dr. Alojza Gradnika, ki je zastavil za nje prepesnitev vse svoje znanje in bogato epsnško izkušenost.

Dve knjigi o Hrvatih

Založba »Velebit« v Zagrebu je izdala skupno s Clemenson Diederichom (Berlin) zbornik »Die Kroaten«. 260 strani velike 8° obsegajoča, izredno obilno ilustrirana in lepo natisnjena knjiga ima namen prikazati tujemu svetu bitje in žitje hrvatskega naroda in njegove sedanje države. Knjiga ima reprezentativni značaj.

V Zborniku je natisnjena vrsta člankov, ki prehajajo preko zgolj informativnega k sintetični strokovni obravnavi snovi. Članki in razprave so iz peresa zagrebških vseučiliščnih profesorjev, publicistov in umetnikov. Stjepan Ratković je prispeval članek »Nekaj o naravi, ljudstvu in gospodarstvu v Nezavisni Državi Hrvatski«. Filip Lukas razpravlja »O geopolitičnem položaju NDH«, Milovan Gavazzi obravnava hrvatsko kmečko kulturo, Josip Horvath piše o postanku in razvoju Hrvatske in podaja razvojno sliko gospodarskega življenja Hrvatov, Pavao Tijan prikazuje tujskoprometne možnosti z vidika NDH. V nadaljnjem članku opisuje J. Hrovath hrvatska mesta, M. Br. se bavi z začetki hrvatske knjige, Ljubomir Marković je pisec pregleda hrvatskega slovstva, čemur pridružuje znani slikar Ljubo Babić obilno ilustrirani pregled upodabljajoče umetnosti. Iz peresa skladatelja Božidarja Širole poteka sestavek »Glasba na Hrvatskem«. E. T. je avtor članka o gledališki umetnosti, medtem ko je Ivo Bogdan obdelal zgodovino in sedanje stanje hrvatskega novinstva.

Manjšega obsega je informativni zbornik »Kroatien«, ki je izšel v Zagrebu kot prva knjiga zbirke »Kroatien in Wort und Bild«. Knjiga je namenjena tujcu za hitro informacijo in je temu primerno spisana in urejena. Dr. Zvonimir Dugački označuje zemljepisni položaj Hrvatske, prof. Lukas njeno geopolitiko, anonimen pisec temelje njenega gospodarstva, J. Horvat njena mesta, dr. Milovan Gavazzi kmečko kulturo, Lovre Katić pa zgodovinski razvoj Hrvatov. Ob koncu je članek dr. Mladena Lorkovića o hrvatskem ustaškem gibanju. Nekaj aktualnih ilustracij na posebnih prilogah zaključuje knjigo.

ZAPISKI

Umrl je pisatelj Tumuati. Iz Ventimiglie poročajo, da je v Borgigheri, kjer je imel lastno vilo, umrl pisatelj in komediograf Domeniko Tumiati, rojen v Ferrari leta 1874. Študiral je v Firenze, ter je v svojem 20. letu izdal prvo zbirko liričnih pesmi. Njegove naslednje pesniške zbirke so bile posvečene Tripolisu, Grški itd. Tumuati je napisal poleg tega sedem dram, ki so jih igrali z uspehom v italijanskih gledališčih.

Ob 400-letnici smrti Nikolaja Kopernika. V Ferrari se je te dni sestal kongres za Kopernikov študij. Zborovanju je predsedoval minister Carlo Alberto Bizzini, navzočih pa je bilo mnogo akademikov, predstavnikov oblasti ter italijanskih in nemških dijakov. Govorilo je več predavateljev. Astronom Kopernik je bil diplomiran na univerzi v Ferrari, zato je bilo tudi to mesto izbrano za središče Kopernikovih študij.

Eugena O'Neilla delo »Strano interludio« je izšlo v prevodu in z uvodom Eugenja Montale pri rimskih Edizioni Italiane S. A.

José Ortega y Gasset. Ob nedavni 60-letnici se je v raznih listih omenilo ime tega mednarodno znanega španskega filozofa, sociologa in literarnega teoretika. Njegovi spisi so prevedeni v mnoge jezike. Posebno znana je knjiga »La rebelión de las masas« (Upor množic), v kateri je obdelal nekatere pereče probleme sodobne civilizacije. Ortega y Gasset obsoja množičnega človeka in poudarja pomen tistih, ki so po odlikah svojega duha večji in močnejši od svojega okolja in morajo prevzeti nase tem večjo odgovornost pred skupnostjo. Ta španski filozof je mnogo razmišljal o odnosu med duhom in življenjem in ga formuliral nekako takole: Življenje mora prežeti duh, a duh bodi prežet z življenjem. V tem smislu predstavlja Ortega y Gasset v španskem mišljenju sodobni vitalizem in njegov možato pozitivni in dejavni odnos do življenja. O perspektivizmu v filozofiji Ortege y Gasseta je pred kakimi desetimi leti pisal v »Ljubljanskem Zvonu« B. Borko.

Giotto v evropski umetnosti. Theodor Hetzer, pisec študij in monografij o Tizianu in Dürerju, je izdal v Klostermannovi založbi v Frankfurtu študijo: »Giotto. Seine Stellung in der europäischen Kunst.«

Kronika

• **Smrt nemških novinarjev na fronti.** Poročnik Oton Filip Häffner iz zbora urednikov znanega nemškega tednika »Das Reich« je padel na vzhodni fronti v starosti 33 let. Pri ponovnem zavzetju Harkova je padel poročnik Gotthard Meyer, nadomestni glavni urednik velikega dnevnika »Berliner Lokalanzeiger«. V Tunisu je padel Pavel Wolf, kulturni urednik znanega lista »Berliner Börsenzeitung«. Star komaj 21 let je padel 20. marca na vzhodni fronti Erik Wolfgang Demar, najmlajši član uredniškega zbora »Völkischer Beobachter«, ki se je boril kot prostovoljec pri padalcih.

• **Novi vojaški poveljnik pariške trdnjave.** Namesto generala Schaumburga, dosedanjega poveljnika pariške trdnjave, je bil imenovan general baron von Boineburg Lengsfeld.

• **Inspekcija fašijev na Carsu.** Zvezni tajnik iz Triesta je nadzoroval te dni krajevne fašije v Postumii, Studenu in San Pietru del Carso.

• **Nov Kvestor na Flumi.** V Fiume je prispel te dni novi Kvestor comm. Constantino De Nicolais. V svetovni vojni je bil dvakrat ranjen in dvakrat odlikovan. Novi kvestor je doma iz San Martina Da Como, kjer je pred svojo sedanjo službo štiri leta izvrševal kvestorske posle

• **Papež bo blagoslovil temeljni kamen nove cerkve.** Na dan 13. maja ob zaključku svojega škofovskega jubilejnega leta bo sv. oče papež v kapelici sv. Matilde blagoslovil temeljni kamen za novo cerkev sv. Evgena.

• **Obnovitev oboka milanske cerkve.** Med milanskimi cerkvami, ki so utrpele škodo zaradi sovražnih letalskih napadov, je bila tudi cerkev sv. Marije pri volnjaku, katere streho so sovražne bombe preluknjale. Na ta barbarski napad so cerkvene in državne oblasti takoj reagirale z odredbo, da se ima porušeni lok takoj obnoviti. Delo, ki ni bilo lahko, je bilo te dni zaključeno in zdaj je cerkev popolnoma obnovljena ter zopet izročena svojemu namenu.

• **Sestanek vitezov dela v Bologni.** V okviru bolognske zveze industrijcev se je te dni vršil sestanek vitezov dela, ki so razpravljali o vojni produkciji ter raznih izboljšavah. Vitezi dela so na koncu sestanka prispevali 300.000 lir za poseben fond Viktorija Emanuela III., iz katerega se bodo podeljevale štipendije sirotam žrtev dela.

• **Prepovedana prodaja avtomobilskih karoserij in motorjev.** Uradni list rimske vlade objavlja v svoji številki z dne 5. maja zakonsko odredbo, ki pravi, da je odslej naprej prepovedano prodajati avtomobilske karoserije in motorje za avtomobile.

• **Tragična avtomobilska nesreča.** Iz Mantove poročajo o avtomobilski nesreči, pri kateri so bile tri osebe ubite. V Guvernolu pri Mantovi je bila napovedana poroka, h kateri so se pripeljali svatje iz bližnjih krajev. Med njimi so bili tudi starši ženina, ki so se poslužili vozila Tertuliana Nosarija. V avtomobilu se je poleg vozača vozilo pet oseb. Med njimi je bila tudi 40letna Carla Bonomi s 3letno hčerko Albino in 4letnim nečakom Danilom Cagliarijem. Na poti čez Mincoi je počila na kolesu pnevmatika, vozilo je odskočilo in padlo z nabrežja v reko. Avtomobilski vozač se je rešil na ta način, da je hitro odprl vrata ter izplaval na prosto. Bonomijeva z otrokoma pa ni bila vešča plavanja ter je utonila. Avtomobil so pozneje potegnili iz vode.

• **Sestanek piemontskih pastirjev.** V Tortoni je običaj, da se prve dni meseca maja sestanejo pastirji piemontskih krajev, ki podpišejo pogodbe s svojimi gospodarji za tisto leto. Tudi letos so se sestali po starem običaju pastirji iz dolin Aosta, Suse, Sesia in Valtellina. Vsi so prišli v svojih slikovitih oblačilih. V Tortoni so se jim pridružili še pastirji iz okolice Turina, Vercella, Cunea, Aoste, Sondria in Varese. V dopoldanskih urah je bil v kraju velik semenj, na katerem so se prodajali mlekarski izdelki, pa tudi volna. Meščani so pastirje zvedavo ogledovali, kupili od njih vse, kar so jim ponudili naprodaj, opoldan pa so pastirji imeli sestanek v tortonskih gostilnah, kjer je bilo živahno do mraka.

• **Oče povratnika iz Afrike deli slaščice ranjenim vojakom.** Slaščičar Romolo Giorgini iz Rima je o priliki poroke svojega sina, ki je služil domovini na afriškem bojišču ter se je nedavno vrnil domov in sedaj stopil pred oltar, v spremstvu svoje žene obiskal ranjence v neki rimski bolnišnici ter jih obdaroval z bonboni in drugimi slaščicami.

IZ LJUBLJANE

u— **Nov grob.** Za vedno je zapustil svojce gostilničar g. **Ferdinand Balija.** Za njim žalujejo soproga Marija in drugo sorodstvo. K večnemu počitku bodo ranjkega spremili v soboto ob 15. iz kapele sv. Andreja na Žalah na pokopališče k Sv. Križu. Naj mu bo lahko zemljica! Svojcem izrekamo naše iskreno sožalje.

u— **Umrl je v starosti 84 let naš dragi** ljubljeni oče gospod **Weiss Leopold, državni** upokojenec. Pogreb bo v petek ob pol 4. popoldne z žal. kapelice sv. Cirila in Metoda. Naj mirno počiva, dragi oče!

u— **Namesto venca na krsto pokojne** tete gospe Marije Aljančič roj. Pogačnik, daruje Julka Šilih 200 lir za gluhonemo mladino.

u— **Pisatelj in slikar Edo Deržaj** je postavil na ogled v obeh zgornjih prostorih Obersnelove galerije na Cesti Arielle Ree 31 akvarelov in 18 olj. Razstavljeni so večji del izbrani gorski motivi. Mladi umetnik, ki je že s svojo zadnjo razstavo dosegel lep uspeh, bo s sedanjim nastopom nedvomno uspel. Razstava, ki je odprta vsak dan od 8. do 18.30, zasluži vso pozornost.

u— **Topli sončni dnevi spet oživljajo** prirodo, ki se bohoti v najbujnejši rasti. Čeprav je bil včeraj god sv. Servacija, ki je drugi izmed svetnikov-ledenjakov, vreme ni bilo nič kaj podobno slovesu, ki ga uživajo. Že navsezgodaj zjutraj je posijalo sonce, ki je potem ves dan s svojimi toplimi žarki ogrevalo prirodo. V srelo, na dan godu sv. Pankracija, je znašala najvišja temperatura 24 stop. Celzija, čez noč pa se je ozračje nekoliko ohladilo in v četrtek zjutraj je stalo živo srebro v toplomeru pri 8,6 stopinj Celzija. Zračni pritisk je izredno visok, kar nam obeta še nadaljnje jasne sončne dneve. Ozračje je bilo včeraj nekoliko vetrovno.

u— **Opozarjamo na nocojšnjo produkcijo** šole Glasbene Matice, ki bo ob 18. v mali filharmonični dvorani. Produkcija je prirejena v proslavo letošnjega materinskega dne. Nastopilo bo 25 gojencev ter izvajalo skladbe na klavirju, violini, čelu, dalje je na sporedu samospev za bas in dvoje deklamacij. Starše vljudno vabimo. V nedeljo, 16. t. m. pa bo IX. javna produkcija dopoldne ob tričetrt na 10. v veliki filharmonični dvorani. Ta produkcija bo posebno zanimiva zaradi nastopa šolskega orkestra pod vodstvom prof. Karla Jeraja. Na produkciji bo nastopil prvič naš šolski orkester v sestavi salonskega orkestra. Dve točki bo izvajala na klavirju absolventka sole Glasbene Matice ga. Bonsack — Kalan Majda iz šole ge. Marte Bizjakove. Sporeda obeh produkcij sta na razpolago v Knjigarni Glasbene Matice.

u— **K ponedeljkovemu simfoničnemu koncertu.** Na sporedu tega koncerta je tudi koncert za klavir in orkester v c-molu, ki ga je napisal skladatelj Sergij Rahmaninov. Pred nekaj tedni je došla iz Severne Amerike vest, da je veliki mojster in skladatelj tam umrl v starosti 70 let. Rahmaninov spada med najupoštevanejše ruske skladatelje. Po svojem ustvarjanju ni ubral potov, ki jih je nekako dolčila tako zvana mladoruska šola, temveč se je popolnoma predal smeri, ki je hotela ustvariti iz ruske narodne svojine, iz zapadno evropske romantike drugo splošno umljivo umetniško smer. V tem pogledu se je pridružil Čajkovskemu in Rubinsteinu. Napisal je veliko skladb za klavir, ki jih je sam mojstrsko interpretiral na svojih številnih koncertih širom sveta; dalje ima več del komornega značaja, pisal je pesmi, izmed katerih so mnoge v Rusiji popolnoma ponarodele, zbore in simfonične skladbe. Na XIV. simfoničnem koncertu v ponedeljek 17. t. m. bomo slišali njegov koncert za klavir in orkester v c-molu, v katerem bo nastopila kot solistka znamenita pianistka Rossana Orlandini-Bottai. Koncert bo vodil dirigent Drago Mario Šijanec. — Predprodaja pa je v Knjigarni Glasbene Matice.

u— **Torbico z osebno legitimacijo in oblačilno nakaznico** naj tisti, ki jo je odnesel, takoj vrne na Miklošičevi cesti 4, ker je znan.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Petek, 14. maja, ob 15.: **V času obiskanja.** Zaključena predstava za šolsko mladino.

Sobota, 15. maja, ob 18.30.: **Prava ljubezen.** Red A.

Nedelja, 16. maja, ob 15.: **V Ljubljano jo dajmo.** Izven. Znižane cene od 15 Lir navzdol.

ob 18.30: **Veliki mož.** Izven. Znižane cene od 15 Lir navzdol.

*

Za abonma reda A bo vprizorjena v soboto Braccova tridejanka **»Prava ljubezen«.** — Osebe: **Helena - Vida Juvanova, Hugo - Jan, natakar - Verdonik, krčmarica - Kraljeva, šofer - Košir.** Dejanje se godi: v predsobi majhnega hotela, v sobici zakotnega hotela na deželi in v zakonski spalnici. Sobotna predstava **»Prave ljubezni«** bo predvidoma zadnja v tej sezoni, na kar opozarjamo.

OPERA

Petek, 14 maja, ob 18: **Evgenij Onjegin.** Izven. Cene od 28 lir navzdol.

Sobota, 15. maja, ob 18.: **Zemlja smehljaja.** Izven. Cene od 28 Lir navzdol.

Nedelja, 16. maja, ob 17.: **Madame Butterfly.** Izven. Cene od 28 Lir navzdol.

*

P. I. Čajkovski: »Evgenij Onjegin«. Lirična opera v sedmih slikah. Osebe: Larina — Škrjančeva, Tatjana — Heybalova, Olga — Golobova, Filipjevna — Stritarjeva, Onjegin — Janko, Lenski — Sladoljev, Gremin — Betetto, stotnik — Škabar, Zarecki — Dolničar, Triquet — B. Sancin, Gillot — Mencin. Dirigent: N. Štritof, režija in scena: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, koreograf: inž. P. Golovin.

Gostovanje Mafalde Favero, primadone rimske Kraljeve Opere. Prihodnji teden bo nastopila na našem odru kot gost ena izmed najslovitejših italijanskih pevk, Mafalda Favero. Gostovala bo v predstavi, ki pa za enkrat še ni dokončno določena. Umetniške kvalitete te odlične pevke so večini občinstva gotovo že deloma znane iz radijskih prenosov. Z njenim nastopom v naši Operi pa bo dana možnost spoznati tudi njeno igralsko umetnost.

Otrok iz Reggia Calabria, ki mu je eksplozivno nalivno pero, kakršna mečejo anglo-ameriška letala, strašno poškodovalo roko

u— **Inštrukcije — Novi (Turjaški) trg 5. Priprava za nižje in višje tečajne ter završne izpite na srednjih in meščanskih šolah.** Ločena priprava za dijake 3. in 4. razredov srednjih in meščanskih šol se začne 17. maja. Honorar za vso pripravo zelo nizek. Vpisovanje dnevno od 8. do 12. in od 14. do 16.: **Novi (Turjaški) trg 5-III. Inštrukcije.**

u— **Oblačilno delavstvo** (krojaške in čevljarske pomočnike, modistke in šiviljske pomočnice), vabimo na zborovanje v nedeljo 16. t. m. ob pol 10. v dvorano Pokrajinske delavske zveze, Miklošičeva c. št. 22. Poročali bomo o položaju oblačilnega delavstva ter o dodatkih h kolektivnim pogodbam, ki smo jih sklenili za vse štiri stroke. — Oddelek industrijskih delojemalcev PDZ.

u— **Za otroke iz vsega mesta bo javno brezplačno obvezno cepljenje** tudi še v soboto 15. maja ob 16. v Mestnem domu. Posebno opozarjamo starše, ki so cepljenje te dni zamudili na drugih prostorih, naj zanesljivo svoje otroke prineso v soboto popoldne k cepljenju v Mestni dom, k pregledu pa drugo soboto 22. maja ob isti uri.

u— **Za otroke z Brda in okolice ter s Ceste dveh cesarjev, bo javno brezplačno obvezno cepljenje** zoper koze v petek 14. maja ob 11. uri v salonu Karo. K pregledu je treba prinesti otroke drugi petek 21. maja ob isti uri na isti prostor.

u— **Bogato se vam povrne izdatek, ako** si nabavite Sičevo Knjigovodstvo. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigovodstva, ki ga danes zahteva sleherni poklic. Knjigo dobite v Knjigarni Tiskovne zadruge, Šelenburgova ul. 3.

u— **Dijaki-inje 3. in 4. razr. gimnazije ter 4. razr. meščanske šole,** prijavite se **za posebne** instrukcije v predmetih **za malo maturo!** Ločeni oddelki po šolah in razredih! Učni honorar nizek. Poučujejo profesorji, strokovnjaki. Pouk pričenja ta teden. Informacije in prijave dnevno dop. od 9.—12. ure, pop. od 4.—6. ure: **Specialne strokovne instrukcije za gimnazije in meščanske šole, Mussolinijev trg (Kongresni) 2, II. nadstr.** Središče mesta!

u— **K olepšavi trnovskega okraja.** Neokusna, skoraj propadla lesena baraka, stoječa dolgo vrsto let tik slikovitega šentjakobskega mosta v začetku Krakovskega nasipa, o kateri je bilo že večkrat govora v našem listu, je te dni izginila in so mestni uslužbenci včeraj odstranili zadnje ostanke te podrtije. V njej je stara trnovska ženica mnogo let prodajala sadje in zelenjavo, da je mogla s tem skromno preživljati sebe in svojo družinico. Že lansko leto je povsem opustila prodajo deloma iz onemoglosti in je ostala baraka, ki ni več služila svojemu namenu, zaprta. — Pred kratkim je zlobna roka odtrgala na Krakovskem nasipu nizko leseno prvo klop s količki vred in jo odnesla. Nekateri starejši Krakovčani so kaj radi posedali, pred vsem ob večernih urah, v Krakovskem drevoredu. Umestno bi bilo, ko bi nam mestna občina v nadomestilo zgradila še eno tako podolgovato klop z obojestranskimi sedeži in z betonskimi podstavki, kakršna že stoji sredi Krakovskega nasipa in je varnejša pred morebitnim vandalizmom. — Na Trnovskem nasipu obnavljajo lično kamnitno ograjo pri Martinčevem posestvu. Doslej zelo ozki Trnovski pristan je na tem delu za več metrov razširjen in primerno zravnan. — Leseno ograjo vzdolž Ljubljanice so mestni tesarji na Grudnovem nabrežju popravili in nadomestili manjkajoče tramove z novimi. Trnovski okraj radi obiskujejo razvedrila željni Ljubljančani, ki se jim je dokaj priljubil ta del mesta, da ga zlasti sedaj ob prebujajoči se naravi pogosto posečajo podnevi in zvečer.

u— **Ukradena avtomobilska kolesa.** V noči od 11. na 12. maja je bilo demontiranih in ukradenih na dvorišču Souvanove hiše, Mestni trg 24, Ribja ulica 3, 5 montiranih avtomobilskih koles. Opremljena so bila s 5 skoraj popolnoma novimi pnevmatikami, in sicer 3 znamke Michelin in 2 znamke Pirelli — zimske, vel. 160×40. Tvrdka Souvan zagotavlja dobro nagrado izsledilcu tatov odnosno ukradenih koles.

u— **Nesreče.** V ljubljansko bolnišnico so v sredo sprejeli več ponesrečencev, po večini z dežele. Z lestve je padel in si zlomil levico 31letni posestnikov sin Karel Babšek z Rudnika, 4letnega sinčka delovodje Jožefa Boha z Rudnika je podrl nek voznik, tako da je fantek dobil poškodbe po vsem telesu. Levico si je zlomil pri padcu 5letni delavčev sin Janez Belc. S klopi je padel in si zlomil levico 2letni posestnikov sinček Franc Mihelič iz Selnika. Pri delu si je poškodoval prste na levici 30letni mizar Janez Mav iz Ljubljane.

Spodnja Štajerska

Z železnim križem 2. stopnje je bil odlikovan podčastnik pri oklopnikih Emil Hans grof Attems iz Slovenske Bistrice.

V celjskem okraju je bilo zadnji čas po vaseh in občinah nabavljenih več kmetijskih strojev. Ko je nedavno bilo v Št. Jurju ob Taboru izročeno skladišče kmetijskih strojev svojemu namenu, so prišli k slovesnosti tudi predstavniki iz Celja.

Novi grobovi. V Mariboru so umrli: 72-letni občinski sluga Matija Zorec, 60letni nameščenec Karel Weiss iz Gornjega Radvanja, 38letni Franc Esih iz Selnice, mizarjev sinko Teobald Mlinarič, 74letna Marija Frasova, 57letni železničar Janez Čeh, 70-letni polir Franc Krempl in 84letni posestnik in upokojeni železničar Anton Žnidar. V Slovenskih Konjicah je umrl 84letni gostilničar in mesar Štefan Filipič. Nadalje so umrli: v Mariboru 71letna zasebnica Francka Forstnerjeva ter 24letna nameščenka Helena Skrablova, upokojeni stavbni tesar Ivan Rozman v Celju, star 68 let, ter 77-letni veleposestnik Franc Kupnik pri Rogaški Slatini. Na vzhodni fronti je padel grenadir Franc Pintar iz občine Pilštanja.

Smrt dveh znanih Ormožanov. Po daljšem bolehanju je umrl v Ormožu 68letni trgovec in bivši narodni poslanec Rudolf Pevec. Pokojnik je bil znan po vsem Slovenskem že, ko je vodil veliko trgovino v Mozirju. Tu ga je žal zadela gospodarska nesreča. Nato se je preselil v Ormož ter se je poleg trgovine posvetil javnemu življenju in je bil več let član narodne skupščine v Beogradu. Zapustil je vdovo go. Amalijo rojeno Turnškovo, 5 hčerk in 3 sine ter 4 vnuke in vnučice. K večnemu počitku ga bodo spremili danes, v petek ob 11. — Nadalje je umrl v Ormožu 60letni gostilničar in krojaški mojster Franc Zabavnik, ki je bil tudi znan v širokem ormoškem okolišu. Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Odpovedana prireditev. Prosvetni urad je napovedal za dne 12. maja v Mariboru in 14. maja v Celju koncert »Od Suppéja do Lehárja«. Ker pa sta zbolela sopranistka Lizzy Holzschuh in tenorist Heins Dieter Baum-Eckart, sta prireditvi odpovedani. Denar za vstopnice se povrne.

Smrt starega Kočevarja. V Malem Mraševem pri Cerkljah ob Kolpi je umrl dne 8. t. m. posestnik in tesar Janez Sbaschnigg, kočevski preseljenec, star 76 let. Na Kočevskem je mnogim novim hišam postavil strešni stol. Bil je na glasu bistrega mojstra.

Nove določbe o krznenih plaščih objavlja mariborski dnevnik: Ženski krzneni plašči in jopice se lahko dobijo samo na nakaznico za ženske zimske plašče. Kar je še takih plaščev na razpolago, morajo biti prihranjeni tistim ženam, ki jim je bilo priznano, da zimski plašč res nujno potrebujejo. Nakaznica torej velja v bodoče za zimski plašč iz blaga ali iz krzna, vendar ne daje izrecne pravice do krznenega plašča ali jopice.

Mladinsko kulturno tekmovanje je bilo 8. in 9. t. m. v Slovenski Bistrici. Mestece je bilo okrašeno, prišla je mladina iz vsega mariborskega podeželskega okraja. Nastopile so igralske skupine s pravljičnimi igricami, pevske in plesne skupine ter mladinske fanfare. Naposled so bile na sportnem igrišču razdeljene nagrade.

Pred graškim sodiščem se je zagovarjala 28letna Monika Cvetkovičeva, ki je lani v juliju odložila novorojenega sinčka na polju med turščico in ga prepustila usodi. Otroka so po naključju našli, vendar je čez nekaj dni umrl zaradi želodčnega katarja. Monika je pred sodiščem vsa skesana prosila, naj ji odgodijo kazen, da se bo lahko poročila, ker pričakuje novega otroka. Tej želji je bilo ustreženo, obsojena pa je bila na 3 leta ječe.

Nesreče. Na srp je skočil 10letni delavčev sinko Franc Postružnik iz Gornjega Radvanja in si prerezal peto. 30letna natakarica Tinka Desantijeva se je hudo poškodovala pri padcu s kolesa. Na glavi se je poškodoval čevljarjev sinko Jože Novak s Slemena, ko je padel čez kup kamenja. 60letni mlinarski pomočnik Jože Videc iz Selnice ob Dravi je padel v mlinu po trhlih stopnicah in se hudo poškodoval. Pri lomljenju granita na Rifniku je 32letnemu kovaču Antonu Tomažiču padlo 5 kg težko železo na glavo in je dobil globoko rano. 27letni kurjač Alojz Kosér iz Šentjanža na Dravskem polju si je nevarno poškodoval oči in obraz, ko mu je eksplodiral karbid. Ključavničarjev sin Alojz Koren in 7letna Julka Matela iz Maribora pa sta dobila hude poškodbe pri padcu. Pri krmljenju živine je bil kmet Jurij Zgonc iz Št. Jurja ob južni železnici zadet od vola z rogom v oko. Rana je zelo nevarna. Zgonca so prepeljali na očesno kliniko v Gradcu, ostale pa v Maribor.

SPORT

Prvi nastop atletinj

Razpis propagandnega lahkoatletskega tekmovanja za ženske, ki bo v nedeljo 30. t. m.

Ljubljana, 13. maja.

Lahkoatletska zveza v Ljubljani bo organizirala 30. t. m. žensko propagandno tekmovanje, katerega spored je naslednji:

teki: 60 m, 100 m;
skoki: v višino in dolžino;
meti: met krogle (4 kg) in kopja (0.6 kg).

Tekmovanja se lahko udeležijo samo atmesa v Šiški. Zbiranje tekmovalk, razdelitev številk in poziv ob 9. Tekmovalke, ki se pozivu ne odzovejo, ne bodo prepuščene k tekmovanju. Prijave se sprejemajo do 28. t. m. pri zvezi, Bleiweisova 1 a. Vpisnina znaša 1 liro. Pri vpisnini mora tekmovalka izjaviti, za kateri klub, šolo, organizacijo bo tekmovala in predložiti sportno ali provizorično izkaznico.

Tekmovanja se lahko udeležijo samo atletinje, ki so vpisane v anagrafskih registrih za prebivalstvo pokrajine. Ena atletinja lahko tekmuje le v eni disciplini. Tekmovanja se lahko udeleže atletinje, ki so prvo leto vpisane v zvezo ter se niso uvrstile v dosedanjih tekmovanjih na prvih pet mest ter vse, ki še nimajo sportne izkaznice; v tem primeru si morajo preskrbeti provizorično izkaznico, ki jo bo izstavila lahkoatletska zveza v Ljubljani po vplačilu vpisnine 1 lira. Po pozivu bodo razdeljene številke, za katere mora vsaka tekmovalka položiti 3 lire kot varščino, ki se vrne ob vrnitvi številke.

Nagrade: CONI bo podaril vsem plasiranim tekmovalkam za spomin darila. Pokal CONIja: šola, organizacija ali klub, ki bo v obeh propagandnih tekmovanjih (moškem 23. t. m. in ženskem 30. t. m.) dosegel najboljšo skupno oceno, bo dobil pokal CONIja. Za pokal se bo štelo prvih šest klasificiranih v vsaki panogi. Prvo mesto šteje šest točk, drugo pet itd., šesto eno.

Tekmovalke, ki ob pozivu ne pokažejo sodniku sportne ali provizorične izkaznice, ne bodo prepuščene k startu. Za primere, ki niso v tem pravilniku predvideni, so odločilna pravila lahkoatletske zveze. Morebitne pritožbe je oddati vrhovnemu sodniku najmanj 15 minut po tekmovanju ter priložiti takso 25 lir, ki se vrne, če bo pritožbi ugodeno.

Lahkoatletska zveza ne odgovarja za poškodbe, ki bi jih mogle dobiti tekmovalke ali ostali pred, med ali po tekmovanju. Z vpisom v tekmovanja tekmovalka potrdi ta pravila.

Novo kolo tekem za točke

V nedeljo so spet na prodaj štiri pike za domačo tabelo

Čeprav ob uri, ko to pišemo, še ne vemo za oficielne odločitve nogometnega vodstva, kaj je vse sklenilo na zadnji seji v zvezi z dogodki zadnje nedelje in za spored prihodnje nedelje, je vendar že vnaprej odločeno toliko, da pojde prvenstveno tekmovanje svojo pot tudi v nedeljo, 16. t. m., s polno tekmo v vsaki diviziji.

V najboljši diviziji se bosta to pot sestali enajstorici

Hermesa in Marsa

Oba moštvi že dolga leta tlačita ljubljanske nogometne travnike in sta si bili skoraj ves ta čas najbolj v laseh za najboljše mesto za vodilno Ljubljano, tu in tam pa sta se povzpeli tudi do smelejših polvigov, saj sta — če Ljubljana ni bila dovolj na preži — včasih tudi zamajali njen prestiž. Toda vselej se je nazadnje vse izteklo tako, da je Ljubljana obdržala svoj sloves, Hermes in Mars pa sta se sončila tik za njo — zdaj više zdaj niže v tabeli.

Letos je položaj Ljubljane precej močnejši kakor prejšnja leta in nič takega se ni primerilo v tej komaj začeti sezoni, da bi smeli sklepati na kakršna koli presenečenja. Ljubljana gospodari precej visno nad ostalimi — ne samo po doseženih uspehih, temveč najmanj tako tudi na terenu samem — in skoraj gotovo letos Hermes ali Mars ne bosta prišla v poštev, da bi povzročala belo-zelenim kake neprijetnosti. Ta okoliščina pa ima spet svojo dobro stran, saj se je prav zaradi tega močno poostrila konkurenca za naslednje najlepše mesto med četvorico elite ljubljanskih nogometašev.

V tej tihi, toda nič manj zagrizeni borbi je pred nedeljskim dvobojem med obema situacija precej ugodnejša za Marsovce. Ne glede na to, da so že nadvse častno prestali najhujšo prvenstveno preskušnjo s samo Ljubljano, so tudi v drugi tekmi z Dopolavorom t. t. dosegli neoporečno zmago, ki jim je pomagala na drugo mesto v tabeli. Hermežani so v srečanju z isto Ljubljano pustili mnogo perja na igrišču, drugo srečanje — tudi z istim nasprotnikom — pa jim je bilo pripisano v dobro za zeleno mizo. To pomeni, da so imeli mnogo sreče, da so nabrali do zdaj svoji dve piki, mi pa vemo o njih še to, da so zadnji čas imeli precej sitnosti s sestavami svojega najboljšega moštva, kar je pri Marsu bolj ali manj v redu. Če bi hoteli napovedovati izide vnaprej, bi skoraj mirno lahko prisodili uspeh Marsu, čeprav še ni tega tako dolgo, ko se je zgodilo prav narobe, in celo visoko v korist Hermesa. Počakajmo torej, kako bo v nedeljo, ko pojde zares!

Brez dvoma bodo ti stari ljubljanski nogometni borci znali ob tej še posebej važni priložnosti zaigrati tako, da jih bo veselje gledati.

Tudi med udeleženci II. divizije se obeta to nedeljo prava poslastica za ljubitelje odločilnih in napetih tekem za žogo. Na igrišče morata to pot drugi in prvi ali z drugimi besedami

MLADIKA — KOROTAN

oba najmočnejša kandidata za prestop v višjo divizijo. Medtem ko je Mladika letos že nastopila v celi vrsti tekem in si v njih po pravici pridobila sloves simpatične in tudi tehnično precej podkovane enajstorice, so Korotanci ostali bolj za odrom, pri tem pa samo dvakrat prišli po točke in si nabrali na kupe zgoditkov, ki so jim trenutno z boljšo razliko golov pomagali na prvo mesto. To la res pa je, da sta oba nedeljska nasprotnika dozdaj imela opraviti le s šibkejšimi, toda to pot bo treba ugrizniti v kislo. Kdor bo uspel to pot, ta bo že z mnogimi nadami gledal v nadaljnji potek. Seveda pa tudi v nedeljo še ne bo vseh dni konec in žoga bo obdržala svojo poglavitno lastnost — v veselje in zadovoljstvo onih, ki jih njene muhe ne zadenejo neposredno.

Tekme bodo na Hermesovem stadionu v Šiški; kdaj in kako, to bomo še objavili.

SLUŽBENE OBJAVE

Iz urada CONI-a

NOGOMETNA ZVEZA

Objava štev. 12. Ljubljana, 12. maja

1. Koledar prihodnje nedelje: Vič: Žabjek in Ljubljana—Dopolavoro Tabacchi. Službujoči odbornik g. Strah Ivan.

2. Pozivajo se na zaslišanje v zvezni pisarni v petek 14. t. m. ob 17.30 zastopnik Korotana, žibelnik Jože (SK Vič), Kisel Franc in Roth Franc (oba Dopolavoro Tabacchi). Sledniima se izreka suspenz do nadaljnjega.

3. Izreka se ukor igralcu Kocjanu Dragu (SK Mars) na podlagi sodnikovega poročila.

4. Izreka se ukor igralcu Marnu Francu (Dopolavoro Tabacchi) na podlagi sodnikovega poročila.

5. Kaznuje se z osemdnevno zaprano igranja Nagode Slavko (Dopolavoro Tabacchi). Pravico nastopa ima dne 20. maja t. l.

6. Pozivajo se vsi klubi, da nemudoma dostavijo Zvezi za vse doslej verificirane igralce točne rojstne podatke — najkasneje do sobote 15. t. m.

7. Pričetek prvenstvenega tekmovanja rezerv in mladinskih moštev se določa na nedeljo 23. maja. Klubi se opozarjajo, da nemudoma izvrše verifikacije mladine s točnimi rojstnimi podatki, kajti nastop ne bo dovoljen nobenemu igralcu, ki ne bo imel na izkaznici pečata Zveze z rojstnim letom.

KOLEDAR NOGOMETNIH TEKEM DNE 16. MAJA:

ob 14.: **Hermes : Mars, rezerve;**

ob 15.: **Mladika : Korotan, prvenstvo** II. divizije;

ob 17.: **Hermes : Mars, prvenstvo** I. divizije.

Vse na igrišču Hermesa v Šiški.

*

— **S. K. Mladika** vabi vse igralce I. in rezervnega moštva na sestanek, ki se bo vršil v petek 14. t. m. po šmarnicah v prostorih Mladinskega doma. Udeležba strogo obvezna!

IZŠEL JE

drugi del slovitega romana

„Deževje je prišlo“

Oni naročniki »Dobre knjige«, ki knjige sami dvigajo v upravi naših listov, lahko takoj pridejo ali pošljejo tudi po novo knjigo. Ostalim se te dni dostavlja na dom.

V podrobni prodaji se dobi knjiga v vseh knjigarnah ali pa v naši upravi v Narodni tiskarni. **Broširan izvod velja 13 lir, vezan in na boljšem papirju tiskan pa 28 lir.**

Oba dela romana »Deževje je prišlo« lahko dobite **po znižani ceni**, s tem, da se naročite na zbirko »Dobro knjigo«. Naročniki za nazaj pa se seveda sprejemajo le tako dolgo, dokler je na razpolago še kaj izvodov prvega dela romana.

Iz Novega mesta

n— **Obračun cestnega odbora.** Obračun dohodkov in izdatkov novomeškega okrajnega cestnega odbora za proračunsko leto 1943 je sestavljen ter javno razgrnjen na pregled. Obračun izkazuje 2,270,856.64 lir, od tega 1,217.401.50 proračunskih in 1 milijon 053.455.14 lir prehodnih dohodkov. Izdatkov pa izkazuje 2,270,984 lir, od tega 1,141.608.48 lire proračunskih in 1 milijon 119,376.47 lire prehodnih izdatkov, tako da znaša saldo 9.871.69 lire.

n— **Življenje in smrt.** V mesecu aprilu je bilo v kapiteljski in šmihelski župniji rojenih 25 otrok, od tega 11 deklet in 1 mrtvorojenček. Poročila sta se Ulepič Anton in Podgornik Marija; umrli pa so: Kastelic Albertina iz Novega mesta, Peček Frančiška iz Št. Ruperta, Staniša Gabrijel iz Vavte vasi, Obrč Franc iz Stopič, Fabjančič Marija iz Št. Jerneja, Ponebšek Alojzij iz Novega mesta, Jurkovič Olga iz Gotne vasi, Kovačič Marija iz Novega mesta, Buk Ivana iz Gotne vasi, Vidic Janez iz Novega mesta, Bele Alojzij iz Žabje vasi, Knafeljc Frančiška iz Vel. Škrjanč, Cvelbar Ana iz Novega mesta, Ude Ivana iz Šmihela, Brulc Marija iz Smolenje vasi, Sitar Jernej iz Šmihela in Strajnar Ana iz Novega mesta.

Z Gorenjskega

Nemški finančni minister grof Crosigk-Schwerin je v nedeljo obiskal Gorenjsko. Pripeljal se je s svojim spremstvom v družbi dr. Rainerja čez Ljubelj. Vrh Ljubelja so se dolgo razgledovali, nakar je sledil posvet o važnih vprašanjih. Še prej so obiskali Hornburg, kjer je bila dobrodošlica na grajskem dvorišču. Pel je pevski zbor iz Borovelj. Z grajske terase je bivši major Maier-Kaibitsch razložil ministru razvoj bojev v letu 1919. Po slovesu od grajske gospode se je vsa družba odpeljala na gorenjsko stran.

Imenovanja in odlikovanja. Postajenačelnik v Kranjski gori Robert Koch je bil imenovan za železniškega sekretarja, Jožef Eder na Savi pa za progovnega mojstra. Vodja taborišča za šolanje obratnega urada na Jesenicah inspektor Jožef Lachmann je prejel za enoletno vodstvo taborišča od ravnatelja v Beljaku pohvalo in nagrado. Predstojnik na Jesenicah-Savi inž. Dultinger je izročil uslužbencem listine o imenovanju ter jim čestital. — Na zboru na Jesenicah, ki se ga je udeležilo 500 železniških uslužbencev, je obširno govoril dr. Ernest Klein o splošnem vojnem položaju in posebej še o stanju na Gorenjskem.

Zborovanje železničarjev. Poročali smo o velikem zboru železničarjev v Kranju. Podobna zborovanja so bila sklicana tudi drugod na Gorenjskem in na vsem Koroškem. Na pobudo predsednika ravnateljstva v Beljaku dr. Zechmanna so govorniki razpravljali o veliki požrtvovalnosti nemškega naroda, o pomenu in namenu sedanje vojne, še zlasti pa o pomenu železniškega prevoza in o odgovornosti polni službi železničarjev

Obvezno lovsko zborovanje lovskega okrožja Kranj - sever je bilo sklicano 10. t. m. ob 14. v hotelu »Pri pošti«.

Novi grobovi. V Šenčurju so umrli: Ivana Mubijeva, Bernardina Deželakova in Ivana Snedec. V Žireh: Francka Kokaljeva, Tinca Erznožnikova, Janez Kopač, Valentin Bogataj in Edvard Gredler. V Cerkljah: Angela Lušovčeva, Pavla Jeričeva in Marija Starétova. V Medvodah: Anton Okršlar in Anton Šink.

Poroke. V Cerkljah so se poročili: Jože Zrimšek in Cirila Kotnikova, Jože Grilec in Angela Činžarjeva ter Franc Zamljen in Francka Supinova.

Zlato poroko sta praznovala Janez in Neža Mörtl v Drašičah v beljaškem okraju. Adolf Hitler jima je sporočil čestitke in podarjena jima je bila Hitlerjeva slika.

Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L —.30, za drž. in prov. takso —.60, za dajanje naslova ali šifro L 2.—. Najmanjši iznos za te oglase je L 7.—. — Za ženitve in dopisovanja je plačati za vsako besedo L 1.—, za vse druge oglase L —.60 za besedo, za drž. in prov. takso L —.60, za dajanje naslova ali šifro L 2.—. Najmanjši iznos za te oglase je L 10.—.

Hišni posli
dobijo službo

Voznik
priden, pošten, samski, se sprejme z boljšo plačo. Poizve se Ljubljana, Zaloška 21 7826-1a

Postrežnico
iščem za popoldanske ure. M. J. Podmilščakova 49/II. 7809-1a

Zaslužek

Prepisovanje
strojno, prevzamem na dom. Naslov pustiti v ogl. odd. Jutra pod »Prepisovanje«. 7805-3

Pouk

Pouk v slikanju
nudi mlada dama. Zadošča 20 učnih ur. Informacije pod »Akademičarka« na ogl. odd. Jutra. 7815-4

Prodam

Suho žaganje
in suho braško od oglja proda Dom. Čebin, Wolfova 3. 7771-6

Vrtno zemljo
prodam. Pleteršnikova ul. 25. 7814-6

Rjuhe
kapne, blazine in posteljo prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7821-6

Birmanska obleka
bela in pletena športna za dečka 10—12 let, se proda. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7803-6

Železen štedilnik,
dobro ohranjen, naprodaj. Podmilščakova 39/I. 7817-6

Nekaj srebrnikov
prodam. Pismeno se oglasiti na ogl. odd. Jutra pod »Srebrniki«. 7806-6

Knjige

Ljubljanski zvon
ali Dunajski, kompletne letnike ter posebne mesečne, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljanski Zvon«. 7773-8

Kolesa

Kupimo biciklje
in bicikel gume. Plačamo zelo dobro. Gasogeno Merkur, Puharjeva 6. 7827-11

Žensko kolo,
dobro ohranjeno, prodam. Ogled v delavnici Gorec. 7813-11

Kupim

Biciklje
in biciklj gume kupimo proti dobremu plačilu. Gasogeno Merkur, Puharjeva 6. 7830-7

Znamke
kompletne zbirke ali partije, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Znamke«. 7774-7

Daljnogled
kupim. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Trieder«. 7810-7

Prehrana

Gospodična
se želi abonirati s 1. junijem na kosilo in večerjo pri družini ali v menzi. Na željo odstopi v najem vrtno parcelo. Ponudbe pod značko »Uradnica«. 7801-14

Lokali

Lokal za skladišče
lesene robe od 50 kv. m in več, iščem v mestu za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pritlično«. 7818-19

Kapital

Delnice
Ljubljanske Kredit. banke, stare in nove, kupimo. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. 7788-16

Posest

Naprodaj parcele:
v Rozni dolini za Bežigradom ob Bleiweisovi cesti, v Šiški in v vrhodnem delu od 55 lir za kv. m naprej. — Zajec Andrej, realitetna pisarna, Tavčarjeva ul. 10. 7790-20

Hišico weekend
s parcelo v notranjosti bloka, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gozd - voda«. 7816-20

Zamenja
se lepa nova 3-nadstropna hiša, 9 komfortnih stanovanj na krasni legi, za staro obrtno trgovsko hišo, ki ima večje zemljišče, ali pa tudi za sama zemljišča v centru mesta. Dopla-čilo z obeh strani mogoče. Hiša se tudi eventuelno proda. Ponudbe brez posrednikov na ogl. odd. Jutra pod »Zamenjava«. 7778-20

Stanovanja

Stanovanje
3 do 4-sobno, komfortno, plin, iščem proti lepi nagradi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Domačin«. 7767-21a

Sobo odda

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam gospodu lahko takoj. Sp. Šiška, Černetova 31/I. 7819-23

Opremljeno sobo
elegantno, v centru, se odda boljšemu solidnemu gospodu domačinu. 7804-23

Živali

Mladi prašički
so naprodaj v Višnji gori pri Omahen dne 14. in 15. 7808-27

Stroji

Drobilec
(Steinbrecher) in stroj za sejanje gramoza na nafto ali bencin, nov ali rabljen, toda v dobrem stanju, kupim ali vzamem v najem. Ponudbe na »Zambellite«, Tržaška cesta 77. 7800-29

Dva šivalna stroja,
orig. Singer, moško črno suknjo, skoraj novo za srednjo postavo, damske čevlje št. 38 v dobrem stanju in moško zapestno uro, prodam. Ogled od 7. do 12. ali po 6. uri zvečer. Kamniška 13, pritl. levo. 7812-29

Filatelija

Znamke
kompletne zbirke ali partije, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Znamke«. 7774-39

Izgubljeno

Otroški suknjič
zeleni sem izgubila od Dalmatinove do gl. pošte. Pošten najditelj naj ga vrne proti nagradi na ogl. odd. Jutra. 7823-28

Razno

Dvignite dospele ponudbe v oglasnem oddelku

Adi 43, Brez posredovalca, Cena ugodna, Center 66, Čevlji, Dobra, Dva modroca, Denar nabim, Dobra priporočila, Dobra gospodinja, Delavnost in poštenost, Dobra učenka, Do 32 let starosti, Deželo, Dela vajena, Diamant 2000, Enostavno, Gotovina pripravljena, Izreden, 1 Junij, Kuhinja, Krasna lega, Kavarniška, Lepa, Marec, Mlado dekle, Marec, Nova hiša, Najraje v vili, Nedodelana na prodaj, Parcela, Poštena na deželi, Poštena samostojna, Potrebna, Popoldne, Projektor, Pong, Resno znanje, Resno misleč, Radione, Samo za hrano, Stol, Sigurna garancija, Sredina mesta, Samostojno kuham, Severni del mesta, Smisel življenja, Takoj, Trnovo, Takoj proti nagradi, Tehnik, Ugodna prilika, Učenka, Vestna in marljiva, Varčna, Vestni plačnik, Zanesljiva, Za 15. maj, Ženitev ni izključena. 13.

KUPUJTE edino pri naših OGLAŠEVALCIH!

Radio Ljubljana

PETEK, 14. MAJA 1943-XXI.

7.30 Operna glasba. 8. Napoved časa — Poročila v italijanščini. 12.20 Plošče. 12.30 Poročila v slovenščini. 12.45 Lahka glasba. 13. Napoved časa — Poročila v italijanščini. 13.10 Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. 13.25 Radijske pesmi, vodi dirigent Angelini. 14. Poročila v italijanščini. 14.10 Klasični orkester, vodi dirigent Petralia. 15. Poročila v slovenščini. 17. Napoved časa — Poročila v italijanščini. 17.15 Pesmi in napevi. 17.35 Koncert pianista Alda Ciccolini-ja. 19. »Govorimo italijansko« — poučuje prof. dr. Stanko Leben. 1930 Poročila v slovenščini. 19.45 Politični komentar v slovenščini. 20. Napoved časa — Poročila v italijanščini. 20.20 Moderne pesmi, vodi dirigent Zeme. 20.45 Simfonična prireditev družbe EIAR: Simfonični koncert, vodi dirigent Armando La Rosa Paroli. V odmoru: predavanje v slovenščini. 22.45 Poročila v italijanščini.

Naročite se na »Dobro knjigo«!

†

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da nas je za vedno zapustil naš ljubljeni mož, brat, stric in svak, gospod

FERDINAND BALIJA

gostilničar

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne z žal — kapele sv. Andreja — k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 13. maja 1943.

Žalujoči: MARIJA, soproga in ostalo sorodstvo

A. ALEXANDER: 40

POZABLJENI NAPEV

ROMAN

»Če dovolite, vam nekaj ponudim,« mu je kapetan z nujnim glasom segel v besedo. »Dajte, da sam pokličem policijsko ravnateljstvo in ponovim vašo zahtevo. Vi pa poslušajte razgovor in se prepričajte, da pismo nikakor ni ukana, ampak da resnično leži na moji pisalni mizi.«

Huntington je za hipec pomislil: njegovo prepričanje, da so Hearnova zatrdila iz trte izvita, se je majalo.

»Dobro: telefonirajte!« je odločil.

Policijski uradnik je obnovil stik in sestavil isto številko, ki jo je bil oni prej navidezno poklical.

»Tu kapetan Hearn,« je rekel kmalu nato s svojim zvonkim glasom. »Kdo je pri aparatu? Aha, vi, Edvard?... Na moji pisalni mizi najdete pismo v modrem ovitku. Takoj ga pošljite... Dajte, da pomislim, kam...«

»Na vaše stanovanje!« mu je z grozeče pritajenim glasom šepnil Huntington.

»Govorim iz Huntingtonove pisarne...« je Hearn nadaljeval. V naslednjem trenutku pa je rezko zavrisnil in položil slušalo na aparat. Njegove glasilke menda niso bile vajene takega napora, kajti popadel ga je krčevit kašelj, od katerega mu je zadrgetalo vse drobno telo.

»Ali se vam ne zdi,« je zajecljal med kašljem, »da je bil moj vrisk podoben kriku smrtno ranjenega orla?« Iz srca se je zasmejal. »Čez deset minut, mislim, bo leteči odred tukaj... morda celo že čez pet...« In spet ga je popadel kašelj.

Huntington je stisnil pesti; nobene besede ni rekel, a po obrazu mu je bilo videti, da bi najrajši z rokami zadavil kapetana. S silnim naporom se je nazadnje obrzdal ter ubral drugo pot, ki jo je terjal izpremenjeni položaj.

»Zmagali ste, Hearn!« je dejal s posiljeno mirnim glasom in hinavskim nasmeškom na obrazu. »Vendar ne mislite, da se s tem odpovedujem boju; narobe, zdaj se šele začne!«

»Poznate nekega gospoda Wilkinsa?« je vprašal Hearn, ne meneč za očitni izziv in mirno ogledujoč svoje nohte.

Molk je nastal. Huntington je sedel za pisalno mizo in premišljeval. Slutil je, da bo njegov odgovor odločilen: ali ga bo dal kapetan takoj prijeti ali pa bo aretacijo še odložil.

Zaman je skušal čitati na Hearnovem obrazu. Ta ni razodeval prav ničesar, tem manj, ker se je prav tisti mah svetloba odbijala na velikih steklih njegovih naočnikov in branila detektivu, da mu ni mogel videti v oči.

»Nu torej: poznate gospoda Wilkinsa, da ali ne?« je ponovil možiček, ko je nekaj časa čakal.

Huntington se je lahno zdrznil, a takoj nato je imel svoje živce spet v oblasti.

»Poznam ga,« je kratko odvrnil.

Uganil je bil.

Hearn ga je prijazno pogledal in se nasmehnil.

»Vaša odkritosrčnost mi je všeč,« je dejal. »Pustim vas torej začasno na svobodi, toda vsak vaš korak bo strogo nadzorovan. Eno uro po Wilkinsovi aretaciji pridete na vrsto. Dobro si zapomnite, kajti v tem je vaš edini up: eno uro! Če bi se pa med tem Manhattanu kaj zgodilo, je odlog s takojšnjo veljavnostjo preklican.«

Hearn se je dozdevno ves upehan zgruznil v naslanjač: bil je mož skopih besed, in obilno govorjenje je pomenilo zanj velik napor.

Prav tedaj se je oglasil z ulice rezki žvižg policijskega avtomobila, ki se je naglo bližal hiši.

Huntington še ni utegnil odgovoriti, ko je vdrla v stanovanje četica redarjev.

»Kaj se godi, kapetan? Slišali smo vaš krik...«

»Kaj naj bi se zgodilo?« je Hearn presenečeno odvrnil. »A, da, zastran krika?« S težavo je vstal in vzel klobuk. »Gospod Huntington me je nehote dregnil pod pazduho, pa sem zavrisnil, kajti ščegetljiv sem od sile... Tudi moj oče je imel to slabost, tako da bi jo lahko imenoval rodbinsko bolezen...«

Hearn je že stopal proti vratom, in njegovo pripovedovanje o očetovi ščegetljivosti je utihnilo šele, ko je pred palačo policijskega ravnateljstva z ostalimi uradniki vred stopil iz avtomobila.

19. POGLAVJE

Ko je Huntington drugo jutro prišel v svojo pisarno, je bil na oko miren kakor po navadi: njegov obraz je imel spet običajno zdravo barvo, in obleka je bila v vsakem oziru neoporečna.

Nihče, kdor ga je videl, ni mogel zaslutiti, da vso noč ni bil zatisnil oči in da je bil v teh prečutih urah pokadil neverjetno število cigaret. Ko se je zasvitalo, je bil v mislih zaključil svoje načrte, odprl vsa okna na stežaj, se okopal v mrzli vodi in popil zaporedoma več skodelic močne kave.

V pisarni je skoraj nezavedoma odprl stranski predal pisalne mize in se s prsti za hipec dotaknil majhne brizgalke. Nato ga je spet z odločno kretnjo zaprl.

Morfij? Že nekaj let je bil Huntington prepričan sovražnik nevarnega alkoloida. Prejšnje čase, ki se jih zdaj ni več rad spominjal, je bil tudi on suženj tega strupa, z mnogimi drugimi vred, ki jim je poklic olajševal njegovo nabavo. Sedanja mržnja se mu je bila porodila neko usodno noč, ko je za las manjkalo, da ni v nekem stanovanju, kjer je bil uplenil mnogo dragotin, padel policiji v roke. Samo zato, ker je bil pozabil vzeti s seboj injekcijsko brizgalko, mu je v odločilnem trenutku nenadoma zmanjkalo moči in prisotnosti duha!

Urejuje: Davorin Ravljen — Izdaja za konzorcij »Jutra«: Stanko Virant — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja: Fran Jeran — Za inseratni del je odgovoren: Ljubomir Volčič — Vsi v Ljubljani